

ISKRE

2016/17, JUBILEJNA IZDAJA, LETNIK 49

ŠKOLIJSKA GIMNAZIJA
VITAVA

Kazalo

Škofijc se spominja

- ◆ Zgodbe iz semenišča 2

Škofijc se predstavi

- ◆ Kako vidimo škofijca pri različnih predmetih? 6
- ◆ Odmevi Škofijske 16
- ◆ Škofijska beležnica 20

Nekdanji škofijci

- ◆ Helena Uršič 21
- ◆ Tatjana in Uroš Lutar 22
- ◆ Dejan Fabčič 23
- ◆ Kristina Prosen 24

Škofijc ustvarja

- ◆ Kaj je srčnost? 25
- ◆ Srčen kraj 26
- ◆ 25* @SRČNIH 26
- ◆ Kaj mi pomeni to geslo? 27
- ◆ Voščilo 27
- ◆ Tujec v ustih domačina 28
- ◆ Kletka ali vrata? 28
- ◆ Haikuja 28

Kolofon

IZDAJATELJ

Škofijska gimnazija Vipava

GLAVNI UREDNIK

Aleks Birsa Jogan, 3. b

UREDNIŠKI ODBOR

Aljaž Bratina, 4. a

Klara Vrabec, 4. b

ZVESTI SODELAVCI

Karmen Bogataj, 3. a

Tinkara Božič, 2. a

Miha Bratina, 2. c

Jure Bužinel, 2. c

Monika Gorjan, 4. a

Flora Hodak, 1. c

Tamara Humar, 1. c

Klara Kavčič, 1. c

Maja Kobal, 2. a

Tea Kocman, 3. b

Lucija Pišot, 2. a

Manca Štekar, 4. a

Benjamin Žbogar, 3. c

OBLIKOVANJE

Aleks Birsa Jogan

MENTORICA

Tatjana Božič, prof.

NASLOVNICA

Nadja Pregelj

TISK

Trio d.o.o. Ajdovščina

NAKLADA

300 izvodov

ELEKTRONSKI NASLOV

iskre@sgv.si

Dragi bralec Isker!

Naša Škofijska gimnazija Vipava praznuje, z njo praznujemo mi in verjetno praznuješ z nami tudi ti, tako ni naključje, da si v roke dobil to posebno, jubilejno izdajo Isker. Z vsem trudom, potrpežljivostjo in dobro voljo, ki smo jih vložili v številko, smo tudi iskraši počastili ta jubilej.

V 25 letih človek dozori in podobno je v teh letih zorela tudi ustanova. Oblikovala se je v ustanovo, ki nam ne ponuja le znanja, temveč vzgaja tudi za življenje, saj nas spodbuja k osebnemu razvoju, razvijanju odgovornosti in zorenju v dobrem. Tako bogata ustanova pa ni nastala iz nič, razvila se je na trdnih temeljih Malega semenišča in Srednje verske šole. In naš razvoj zagotovo še ni končan; prihajajo novi časi, nove generacije in prav vsaka bo pustila poseben pečat, tako da bo naša skupnost zorela še naprej.

Ob takih priložnostih smo radi malo nostalgični in obujamo spomine. Vsi radi pogledamo nazaj v čas, zavedajoč se naših korenin in čuteč spoštovanje do temeljev, zaradi katerih je naše življenje to minuto ravno takšno, kot je. Preberete si lahko utrinke iz življenja v Malem semenišču ter kako se gimnazije in dijaških dni spominjajo nekateri nekdanji dijaki.

Vsaka generacija dijakov je drugačna, a vse povezuje neka skupna miselnost, ki se je razvila skozi teh pristrčnih 25 let. In kdo je škofijc, smo poskušali definirati skozi oči vsakega šolskega predmeta posebej. Šli pa smo tudi med Vipavce in jih povprašali, kako nas oni vidijo in kako vplivamo na vipavsko klimo.

Naša ustanova je živa in bo živela še naprej. Želja polni se z rojstnodnevnimi voščili sedanjih dijakov oziramo še v prihodnost. Kot pravi geslo praznovanje 25⁺@srčnih je za nami že več kot 25 pristrčnih let in mi verjamemo, da je pred nami še mnogo lepih skupnih let. Naj bodo ta iskrivo pristrčna.

@srčno branje in obujanje spominov želimo.

Uredniški odbor

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Šolsko glasilo
KNJIŽNICA

ISKR

Inv. št.
18945

000000189453

Zgodbe iz semenišča

Če kdo misli, da se je pred petindvajsetimi leti rodila Škofijska gimnazija Vipava kar tako, iz nič, se pošteno moti. Temelje tej ustanovi je postavilo že Malo semenišče, ustanovljeno leta 1952. Dijaki so najprej k pouku odhajali na državno gimnazijo, leta 1957 pa se je semenišču pridružila Srednja verska šola, ki jim je omogočila šolanje v Vipavi. Semenišče in Srednja verska šola sta kar 39 let skrbela za izobrazbo in vzgojo bodočih duhovnikov. Nekateri so ostali na tej poti, drugi danes živijo laično življenje v zakonu in na različnih poklicnih področjih. Poiskali smo nekatere nekdanje gojence in profesorje, ki so z nami delili svoje spomine. Vsi ti ljudje in še mnogi drugi so prispevali kamenček v mozaik, s katerim lahko danes primerjamo to ustanovo. Njeno vzgojno-izobraževalno poslanstvo od leta 1991 nadaljuje Škofijska gimnazija Vipava.

MARJAN JAKOPIČ
v semenišču med 1963—1967,
sedaj škofijski duhovnik

”Ne spomnim se več datuma leta 1963, ko sem se odpravil v Vipavo na sprejemne izpite za vstop v malo semenišče. V Vipavo sem se pripeljal sam, brez spremstva. V vipavski cerkvi mi je neka gospa opisala pot do stavbe malega semenišča, in ko sem dospel do vhodnih vrat velike stavbe, sem zapazil na koncu hodnika kip Matere Božje. Zaslutil sem, da sem prispel na pravi kraj. Od nekod se je pojavila redovnica, ki je slišala moje klice, in me napotila v gornje nadstropje k takratnemu prefektu g. Angelu Batiču — lepo me je sprejel. Po kratkem klepetu so začeli prihajati tudi drugi kandidati za sprejemni izpit. Seveda sem bil sprejet in z mesecem septembrom leta 1963 se je začelo prvo leto srednje šole, takrat še ne priznane s strani države. V prvem letniku nas je bilo takrat 24 fantov. Od teh nas je ostalo v drugem letniku 15, junija 1967 pa nas je maturiralo 17, saj so se v naš letnik pridružili nekateri starejši, ki so v tem času odslužili vojaški rok za domovino.

Življenje in študij v teh letih sem preživel brez velikih težav. Seveda ni šlo vse gladko. Največ preglavic so mi povzročali tuji jeziki. Na koncu prvega letnika sem za znanje latinskega jezika prejel zadostno, vendar sem dobil dodatne naloge za počitnice. Takratni profesor, sedaj že pokojni dr. Anton Požar, se me je verjetno usmilil, ker sem z veseljem sodeloval pri pevskem zboru.

Naš razred je imel za razrednika profesorja matematike, fizike in kemije g. Pavla Šporna, ki še danes živi v duhovniškem domu v Ljubljani. Z veseljem ga povabimo na naša letna srečanja maturantov. Rad se spominjam ur zgodovine pri prof. Francu Kralju, ki nam je lepo podajal snov. Nepozaben je njegov izrek pri spraševanju, ko je sošolcu rekel: ”Sedi, drvo na drvo!”

V tistih letih pa so mi najbolj pomagala jutranja premišljevanja, ki nam jih je zelo počasi podajal duhovni voditelj g. Jožko Benedetič. Lahko smo si jih zapisovali in še čez dan prebirali in premišljevali.

Med drugim smo se naučili tudi ”krivice radovoljno prenašati”. V času šolanja v vipavski Srednji verski šoli smo bili s strani države poleg nepriznavanja šole prikrajšani tudi za socialno zavarovanje. Le po dobroti ljudi nam je bila olajšana zdravstvena oskrba.

Bogu in vsem dobrim ljudem sem še sedaj hvaležen za vsa štiri leta, ki sem jih preživel v vipavskem semenišču. Tako bom skupaj s še živimi sošolci v letu 2017 obhajal 50. obletnico mature, če Bog da. □

DAVID TALJAT
v semenišču
1983—1987,
sedaj izseljenski
duhovnik

Po 30-ih letih, odkar sem zapustil to častljivo ustanovo, so mnogi spomini zbledeli. Če danes gledam nazaj, se mi zdi, da smo živeli v nekem posebnem svetu, skoraj nekoliko odrezani od vsakdanjega življenja. A je bilo vseeno lepo in koristna priprava za prihodnost.

Meni najbolj zoprna dejavnost v semenišču je bilo obvezno učenje igranja harmonija. Pa ne zato, ker ne bi imel rad glasbe, ampak zaradi instrumenta samega. Harmoniji so bili stari, razpadajoči, tipke so piskale in škripale, in da je vse skupaj igralo, smo morali z nogami goniti meh.

So bile pa tudi kakšne bolj prijetne dejavnosti. Naprimer kratki sprehodi po kosilu dvakrat tedensko. Na sprehode smo lahko šli samo v skupinah po trije, da bi se boljše med seboj spoznali, in tako so te trojke napolnile vipavske ulice in gostilne ... Seveda se tudi trojk nismo bogve kako držali ... Ob nedeljah popoldne je bilo najlepše. Po maši in kosilu nam je bila podarjena popolna svoboda sprehajanja kamorkoli in seveda smo si družbo lahko izbrali sami.

Verjetno bralce najbolj zanima, kakšne vragolije smo si privoščili. Tudi tega ni manjkalo, a kar se je nam takrat zdelo zelo smešno, bi danes verjetno ne bilo več. Bili so pač drugi časi in drugačne okoliščine. Največkrat smo si privoščili profesorja fizike, kemije in matematike, g. Pavla Šporna. Ker je bil v učilnici strog z nami (in za naše pojme ne preveč pravičen), smo mu vračali nezadovoljstvo na svoj način. Kjer smo mogli, smo mu kaj ušpičili. Eden od dijakov mu je pri kemiji izmaknil kos natrija (ki se ob stiku z vodo vžge). Nepridiprav je to zadevo vrgel v straniščno školjko in potegnil vodo. Lahko si zamišljate, da je bilo potrebno zamenjati školjko ... Profesor je bil prav posebno ponosen na svojo maketo parnega stroja, ki je celo deloval. Pripravili smo ga do tega, da bi ga spravil v pogon. Ko se je grela voda v kotličku parnega stroja, smo ga zamotili s pogovorom in ni bil pozoren, da bi pravočasno odprl ventile s paro. Naenkrat je nevarno zasikalo in ... kosi stroja so leteli na vse strani.

O takih in podobnih vragolijah bi lahko napisal knjige. A namesto da bi slavil naše neumnosti, se raje spoštljivo spominjam nekaterih velikih imen med našimi profesorji, ki so nam posredovali zaklade znanja in življenjskih modrosti. Pustili so svoje sledove v nas.

In to sporočam tudi vam: spoštujte tiste, ki vas vzgajajo in učijo. Veselje mora biti, tudi šale in razne majhne "lumparije" polepšajo življenje. Tako boste nekoč imeli nekaj zabavnih spominov. Priporočam pa vam, da veliko sprašujete, da ste radovedni, da se radi učite in da se brez godrnjanja pustite podučiti. Naj ne bo nobena šolska ura zaman. Sejte, da bo nekaj zrastle! □

ROBERT OGOREVC
v semenišču 1986—1990,
sedaj računovodja

Naša generacija je gulila srednješolske klopi v Vipavi še v času pred osamosvojitvijo, v času socializma. Takrat se je gimnazija imenovala Srednja verska šola in ni imela statusa javno priznane srednje šole. V praksi je to pomenilo, da smo imeli dijaki običajni pouk v šoli čez vse leto v Vipavi, ob koncu leta, v juniju, pa nas je čakal ciljni sprint: opravljanje izpitov iz vseh predmetov na poljanski gimnaziji v Ljubljani pri nam povsem neznanih profesorjih. Tako smo se vsak junij selili iz Vipave na podstrežje stolnega župnišča v Ljubljani, ki je postalo naša letna rezidenca. Za vse udobje je bilo poskrbljeno: v sobah sva bila po dva dijaka, kar je bil napredek v primerjavi z Vipavo, kjer nas je spalo po šest (beri ves razred) v eni spalnici. Poleg tušev smo imeli tudi brezplačne savne (konec junija je bilo običajno zelo vroče, podstrešnih oken pa ni bilo mogoče odpirati). Hrano smo imeli v bližnjem bogoslovju, kjer so odlično kuhali za nas, vedno sestradane dijake. Dolgčas nam pa tudi ni bilo. Za to je poskrbel urnik izpitov, ki so se dnevno vrstili tako dopoldne kot popoldne: dopoldne smo se potili pri pisnem izpitu iz latinščine in matematike, popoldne pa smo skrbeli za zdravje pri tekanju za žogo, premetih in prevalih pri izpitu iz telesne vzgoje. In tako dan za dnem, dokler ni zmanjkalo predmetov. Zagotovo je bila to za vse nas posebna izkušnja in dodatna obremenitev povsem ob koncu šolskega leta. Vseeno pa nam je pustila pomembno izkušnjo: da z močno voljo in dovolj vztrajnosti zares veliko zmoremo. □

SLAVKO OBED
v semenišču
1969—1973,
sedaj škofijski duhovnik

Od zaključka šolanja v Vipavi je letos minilo že 42 let in so nekatere stvari, ki smo jih doživeli v semenišču, že šle v pozabo. Šola in semenišče je bilo samo v eni stavbi za vse štiri letnike šole. En prostor za posamezen razred je bil namenjen tako za pouk kot za popoldansko učenje, drugi pa za spalnico celega razreda.

Naš vsakdan se je začel z bujenjem zvonca ob šestih zjutraj, sledilo je osebno urejanje, postiljanje ter urejanje spalnice. Odšli smo v kapelo, ki je bila takrat v kletnih prostorih stavbe. Tam smo imeli jutranjo molitev in sveto mašo, potem smo šli na zajtrk v skupno obednico. Vsak dan nas je čakala bela kava, v katero smo nadrobili kruh, zadnji dve leti pa še marmelada in margarina. Vsak dan, tudi v soboto, je ob osmih začel pouk in je trajal do enih. Vsak dan je bila na vrsti ena ura latinščine. Sledilo je kosilo, razne šolske dejavnosti ali učenje, od štirih do petih odmor in malica, potem pa učni uri do sedmih. Čakala nas je večerja, še nekaj prostega časa, večerna molitev in ob desetih smo morali biti v postelji. Ob nedeljah smo dopoldne imeli sveto mašo, popoldne pa obvezen sprehod za vse. Šli smo v skupinah, v kateri je bilo okrog pet semeniščnikov, ki jih je vodil animator iz četrtega letnika. Obiskali smo mnoge vasi okrog Vipave ali se preko Gradiške ture povzpeli do Abrama, redkeje do Čavna, Kovka ali Nanosa. Prosti čas v semenišču smo si lahko krajšali z nogometom, odbojko, košarko, namiznim tenisom, v višjih letnikih pa je bila priljubljena igra tarok.

Za duhovno oblikovanje semeniščnikov je skrbel spiritual, v tistih letih je bil to svetniški duhovnik g. Joško Benedetič. On je pripravljaval svete maše, pridige in premišljevanja, vsak mesec je poskrbel, da smo lahko še k drugim duhovnikom šli k spovedi. Tako je bilo poskrbljeno za "zdrav duh v zdravem telesu".

Tudi kakšna zanimiva prigoda je iz tistih časov, ko smo kakšno "ušpičili". Znano je bilo, da so kadilci imeli na terasah skrite koticke, da so lahko v miru enega prižgali. Nekoč pa smo nesli fanta s posteljo na hodnik, ko je ta trdno spal. Sredi noči pride g. prefekt in pravi: "Franci, vstani, da neseva posteljo nazaj v spalnico!" Drugič smo zalepili električni zvonec, da smo si za kakšno minuto podaljšali spanje, ko je g. prefekt moral hoditi po sobah in nas buditi. □

Ničesar v življenju se ni treba
bati. Le razumeti je treba.
(Marie Curie)

TINO MAMIČ
v semenišču 1989—1991,
sedaj predsednik Združenja
novinarjev in publicistov

Ko smo kot maturanti, v času zadnjih izdihljajev komunizma, prevzeli glasilo Iskre od naših "prednikov", so bile iskre v naših očeh. Oni so bili zadnja generacije maturantov, ki jim država tega šolanja ni priznala. Mi pa smo bili prvi srečneži, ki smo imeli od države priznano maturo. Zasluga gre ministru Venclju in takratni zmagovalki volitev, krščanski demokraciji. Par dni pred maturo, maja 1991, smo izvedeli to lepo novico. Mogoče so k temu pomagale tudi Iskre. En izvod sem namreč po pošti poslal takratnemu predsedniku vlade, prvemu demokratičnemu premierju v zgodovini Slovenije, Lojzetu Peterletu. In par dni zatem smo dobili iz Ljubljane pismo. Z vladnim pečatom. Premier se nam je osebno zahvalil in nam zaželel, da bi se "iskrili" še naprej. Pismo je napisal sam, smo ugotovili kasneje.

V tistih živahnih časih, ko smo svobodo še sanjali, a se hkrati zavedali, da le-ta ni več oddaljena, smo Iskre precej na novo zastavili. Bolj ambiciozno. Glavni urednik je bil danes največji slovenski duhovnik vseh časov, Damjan Štih. Prav zares. V višino meri več kot dva metra, več kot sam škof Jurij Bizjak, ki je bil takrat naš spiritual. Mimogrede, imeli smo ga radi, ker je bil priljuden in preprost. Nihče od nas ne bo pozabil prizora, ko si je g. Bizjak na dvorišču sam popravljaval starega rumenega forda. Večkrat.

Naj se vrnem k uredniku Isker. Dokler ne dobim dokaza, da je kje (bil) slovenski duhovnik, višji od Štiha, lahko trdim, da gre za največjega slovenskega duhovnika v vsej človeški zgodovini. Da je bil urednik Isker največji slovenski duhovnik pa ni mala stvar, mar ne?

Moja malenkost je opravljala delo tehničnega urednika, čeprav s tehnologijo to ni imelo kaj dosti zveze. Razen tega, da sem dinarje čim hitreje menjeval na črnem trgu za devize, da sem tako ohranjal vrednost. Inflacija je bila namreč zelo požrešna zadeva.

V času, ko se je uvajalo tržno gospodarstvo, sem seveda pred tiskom povprašal na več mestih, kje bi lahko Iskre ceneje tiskali. In sem našel drugo tiskarno v Ljubljani. Z Damjanom sva potem po natisnjene Iskre šla kar z avtobusom, od ljubljanske avtobusne do tiskarne pa s taksijem. Časa je bilo namreč malo, zavoji pa pretežki, da bi jih prenašali po mestnih avtobusih. Neverjetno doživetje je bilo to. Predvsem, ker smo semeniščniki imeli gibanje zelo omejeno, samo eno popoldne v tednu, nedeljsko, smo bili namreč prosti.

Cenejši tisk nam je pomagal, da smo na ta način privarčevali malce več za maturantski izlet. Še bolj pa je k temu pomagal trženje. Natisnili smo tri številke namesto dveh in naklado v celoti gledano potrojili. Prodali smo vse. Iskre so za nas prodajali prijatelji iz Stržišča po svojih župnijah. Predvsem prijateljice, roko na srce. Ogromno pa sem Isker prodal tudi osebno, saj sem jih nesel na novoletno taizejsko srečanje in jih ponudil mladim, ko so čakali na avtobuse za odhod domov. Večurna avtobusna vožnja je bila odlična priložnost.

Tako smo marko po marko in liro po liro zbrali dovolj za teden dni Rima. Ostalo nam je celo za kakšno kosilo in vstopnino. Pa ne le to. Eden od sošolcev se je namreč prav tisti teden spoznal s svojo kasnejšo soprogo. Bi se to zgodilo tudi brez Isker? □

dr. DRAGO KLEMENČIČ
v semenišču 1952—1956 (prva generacija gojencev),
sedaj upokojeni urednik Družine in verskega programa na RTV

V majhni vasi Stomaž, vpeti na pobočje pod Čavnom sredi Vipavske doline, sem se tik pred drugo svetovno vojno rodil. Prvo znanje sem začel nabirati v osnovni šoli v domači vasi, nato pa je bilo treba po več znanja v gimnazijo v Ajdovščino. Že sredi šolanja se je risala v meni odločitev, da postanem duhovnik. Peti razred gimnazije sem dokončal v Malem semenišču v Vipavi. Iz veselja do igranja na orgle in učenja petja sem hodil ob koncu tedna na Kapelo v Novo Gorico ustvarjat. Vesel sem, da se je verska šola, v kateri so si nabirali bogato znanje sprva le semeniščniki, po ustanovitvi Škofijske gimnazije pa dijaki in dijakinje, ohranila še naprej prav blizu mojega rodnega kraja.

Življenje in delovanje te ustanove je bilo v prvih – mojih – časih bolj skromno, a zelo zanimivo in poučno za nadaljnje življenje in delo v svetu. Zame je bilo bivanje v Vipavi odskočna deska za dokončno odločitev za študij na Teološki fakulteti v Ljubljani v šolskem letu 1956/57. V vseh letih sem nabiral znanje iz teologije in zorel — ne samo v svoji odločitvi na poti k duhovništvu, temveč tudi v ravnanju do drugih.

Smer, kako bom zastavil svoje življenje, je bila potrjena leta 1962 z mašniškim posvečenjem in poslan sem bil za župnijskega upravitelja v Stržišče in Rut pod Črno prstjo. Tam sem vse bolj prisluškoval besedi ljudi, Božji besedi, potrebam takratne družbe in Cerkve ter razvijajočim se elektronskim medijem. Leta 1964 sem postal študijski prefekt v ljubljanskem bogoslovju, leto pozneje pa odgovorni urednik Družine. Razmere v naši državi in Cerkvi ter ustvarjalni nemir v meni (želja sodelovati pri oblikovanju množičnih medijev in jih oplemeniti z Božjo besedo) so botrovali pri odločitvi nadrejenih, da so me poslali na Lateransko univerzo v Rimu, na kateri sem doktoriral iz teologije in diplomiral na Visokošolskem inštitutu za znanost in tehniko javnega menja. Postal sem prvi duhovnik pri nas s fakulteto iz novinarstva. Leta 1971 me je nadškof Pogačnik imenoval za glavnega urednika Družine. Tako sem svoje duhovniško poslanstvo za dobra tri desetletja uresničil v tiskanih in pozneje elektronskih medijih. Družina je pod mojim urednikovanjem kljubovala vsem partijskim pritiskom; zaradi mojega znamenitega članka *Nočemo preštevanja* je bila številka zaplenjena.

Pranje ušes in prijateljsko prepričevanje v povojnih letih ni zaleglo; po informacijah sedanje Družinine novinarke Ksenje Hočevar imam najdaljši seznam zagovorov na sodišču zaradi svojega dela. Postal sem tudi član uglednega evropskega združenja katoliških časnika UCIP.

Pred osamosvojitvijo naše domovine je uredništvo verskega programa na RTV Slovenija potrebovalo urednika in zaradi izkušenj ter drugih atributov me je nadškof Šuštar poslal v to medijsko hišo, ki je bila do tedaj neprodušno zaprta za Cerkev. Oblikoval sem uredništvo in osrednjo oddajo *Obzorja duha*, ki živi še danes. Ideje in verske vsebine so sčasoma pronicale tudi v vsebine drugih uredništev in tlakovana je bila pot za neposredno predvajanje nedeljskih maš pa tudi papeževega božičnega in velikonočnega nagovora *Urbi et Orbi* iz Vatikana. □

Ne moreš pomagati
 človeku po bregu
 navzgor, če se sam
 ne približaš cilju.
 (pregovor)

Semenišniki pri obdelovanju svojega vrtička.

Kako vidimo škofijca pri različnih predmetih?

Ste se kdaj vprašali, kako bi škofijca definirali? Kaj pa, kako nanj gledajo profesorji različnih predmetov? Ste kdaj dvomili, da je škofijc zgolj vse tisto, kar se od njega pričakuje, torej vesten, delaven, odgovoren in strpen? Če niste, boste po branju tega članka ugotovili, da je mnogo več.

Škofijc po slovensko

škofijc -a m (i) 1. *dijak škofijske gimnazije*: biti škofijc; kot škofijc je preživel štiri leta v Vipavi; ali si tudi ti škofijc?; prednost tega, da si škofijc 2. *ekspr. priden, delaven, skrben dijak*: učil se je kot pravi škofijc; vsi škofijci so naredili domačo nalogo 3. *ekspr. neprespan človek*: škofijc je potem, ko se je učil vso noč, spal pri pouku; zaradi nespečnosti je škofijc poiskal zdravniško pomoč 4. *star. raba peša dijak, ki občasno zabušava*: novembra se je obnašal kot škofijc • *ekspr. enkrat škofijc, vedno legenda*: zaradi šolanja na Škofijski gimnaziji Vipava vzbujati občudovanje

Aljaž Bratina, 4. a

Škofijc po filozofsko

Za začetek bodimo kot filozofi, kot tisti ljudje, ki se baje venomer samo sprašujejo, in si tudi sami postavimo vprašanje. Tako namreč filozofija v prvi vrsti deluje. Najprej, kaj je filozofija? In nato, kdo je škofijc? Na koncu, kaj imata skupnega? Na prvi pogled mogoče nič, ampak sprašujmo se, pobrs kajmo po sebi, kakor je to storil Heraklit, in najdimo odgovor.

Filozofija je ljubezen do modrosti. To je verjetno najbolj znana in prava definicija, ki jo vsak dijak 4. letnika Škofijske gimnazije sliši pri prvi, drugi, lahko tudi še pri tretji in četrti zaporedni šolski uri filozofije. Tako da se za vsak slučaj ne izgubi v gori vseh podatkov. Kaj pa pomeni gojiti ljubezen do modrosti? Najverjetneje to, da jo kot posameznik želi doseči. In kako se jo doseže? S tem, da človek prvovrstno najprej posluša vse okrog sebe, ne samo ljudi, ampak res vse, kar ga obdaja. Tako postaja vse bolj moder in moder. Verjetno pa mora poleg tega tudi razmišljati, in to še kako zelo. Razmišljati pomeni izobraževati se, učiti in naučiti se. Ja, sedeti za knjigami, študirati cele dneve, poslušati profesorje pri vseh predmetih, ki jih premore naša ŠGV. Meni tu že zadiši po odgovoru na drugo in tretje vprašanje, ki smo si ga postavili. Lahko rečemo, da je škofijc človek, ki goji ljubezen do modrosti, pa naj še se tako sladko sliši. Res je, da iskati to modrost ni vedno tako lahko. Ah, kje pa! Vsi škofijci prav dobro vemo, kako je to lahko zelo, ampak res zelo mučno. "Kej pišš jutre? Ma latinščino in pol druh tjdn imm še nemščino in biologijo. Je loh še slabši? In že tku sm najbl zspan. Ma sej bo bulši." To je bil samo primer, za vsak slučaj, da boste bolje razumeli. Ampak na koncu stoji tisti vzpodbudni "Ma sej bo bulši ...". In res je vedno boljše. Zakaj? Zato, ker z vsemi za knjigami presedenimi urami, s poslušanjem in tarnanjem dosežem nekaj modrosti. Ne samo tiste pri latinščini, nemščini, ampak tiste, ki gradi škofijca kot osebnost. Ne samo v izobraženo in modro, ampak tudi osebnost z zdravo pametjo, razumom in seveda s srcem na pravem mestu.

No, kako torej Filozofija vidi škofijca? Verjetno ne samo kot zelo zaspanega mladostnika, ki v prvih urah pouka z roko podpira svojo glavo. Ja, to je zagotovo en vidik, ampak za tem stoji ena lepa zgodba mladostnika, ki tudi če se tega ne zaveda in to mogoče iz zgolj kratkotrajne mladostniške "neumnosti" zavrača (na svetu živimo različni ljudje, hvala Bogu), postaja boljši človek.

Če v tem zapisu ne vidite nič filozofskega, preštejte število vprašajev. Verjetno jih je malce več kot v šolskih esejih. Nekaj filozofskega že mora biti, verjetno. Če pa ni tako; saj veste, iščite, sprašujte se, postavite dvom. V filozofiji ni nič napačnega. Vprašajte škofijca: on to zagotovo ve.

Manca Štekar, 4. a

Risba: Flora Hodak, 1. c

Škofijc po teološko (vera in kultura)

V začetku je g. škof ustanovil Škofijsko gimnazijo, ta pa je bila pusta in prazna. Škof je rekel: "Bodi svetloba" in prižgal vse luči. Videl je, da je svetloba slaba, Škofijska pa umazana, zato je zaposlil hišnika in čistilke. In bila je noč in bilo je jutro prvi dan.

Škofu se ni zdelo smiselno, da bi ločil vode od voda, zato se je zadovoljil z akvarijem. In bil je večer in bilo je jutro drugi dan.

Delo ga je docela zlakotnilo in tako je postavil kuhinjo in zaposlil kuharice, da bo ostal v formi, pa še telovadnico. Ustvaril je kemijski laboratorij (v katerem se ne jé) ter vse učilnice, kabinete in zbornico. Poleg akvarija pa je izbral prav posebno mesto in tam postavil kapelo. In bila je noč in bilo je jutro tretji dan.

Škofijska se mu je še vedno zdela prazna, zato je na hodnik postavil klavir in po stenah razobesil slike ter na oglasno desko obvestila. In bila je noč in bilo je jutro četrti dan.

Škof je rekel: "Naj Škofijska rodi dijake in naj mrgole po hodnikih in učilnicah, telovadnici ter po šolskem okolišu. In bil je večer in bilo je jutro peti dan.

A dijaki so bili zmedeni in so vsak zase zgubljeno tavalili po šoli. Škof je tako zaposlil profesorje, laborantko, računovodje in svetovalno delavko, da bodo skupaj gospodovali Škofijski. Škof je rekel: "Glejte, dal sem vam vse prostore in vse dijake, kar jih premore Škofijska, učite jih in vzgajajte, da bodo dobri ljudje zase in za svet. Zgodilo se je tako. Škof je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je dobro. Bil je večer in bilo je jutro šesti dan.

Tako je bila Škofijska dovršena. Sedmi dan je g. škof klical Božjega blagoslova.nadnjo in po napornem delu počival.

David Debevec, 3. b
Risba: Mateja Čuk, 3. b

Škofijc po matematično

$$\frac{(v + v \cdot \cos^2 x + 4 \cdot \log_{1991} 1 - \sqrt{4v^2} + v \cdot \sin^2 x - (2^3 v - 3^2 v)) \cdot \xi^{-m-2x-7^2}}{\sqrt{g^0} \cdot \xi^{2x-25-3m} \cdot \xi^{2m-4x-\sqrt{625}} \cdot (\sqrt[3]{g^6})^{-\frac{1}{2}}}$$

Aljaž Bratina, 4. a

Škofijc po geografsko

Koordinate: 45°50'44"N 13°57'30"E

Podnebje: Za škofijsko podnebje so značilne velike temperaturne amplitude, občasna močna burja in enakomerno porazdeljena količina padavin. To ne velja za gorata območja (mansarda), za katere je značilna nekoliko nižja temperatura in velike količine padavin z dvema viškoma – enim decembra in drugim maja.

Benjamin Žbogar, 3. c
Risba: Neža Kristan, 2. a

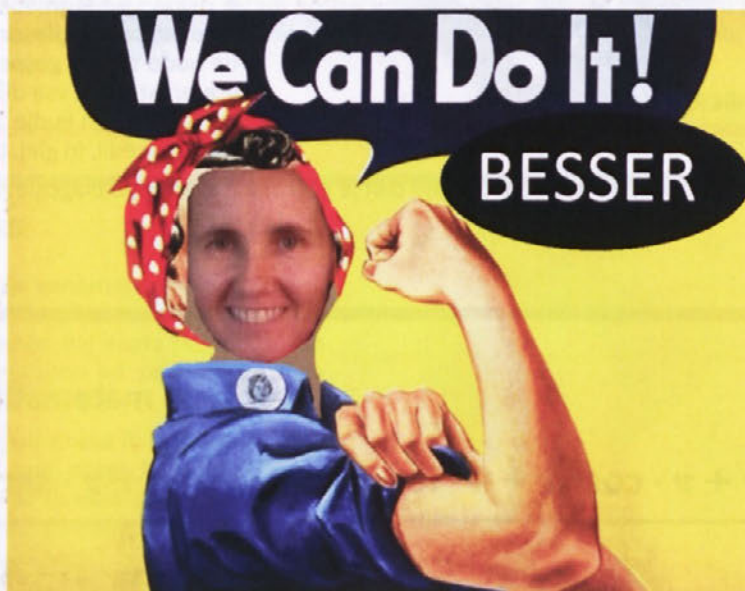

Škofijc po sociološko

Sociologija je definirana kot veda, ki proučuje družbo ter procese v njej. Pomemben del proučevanja je tudi ureditev družbe z različnimi pravili. Šolska pravila poznamo vsi; kaj pa tista neformalna, torej nezapisana pravila? Pred vami je seznam "pravil", ki jih lahko razumete tudi kot nasvete za bolj prijetno pot skozi škofijska leta.

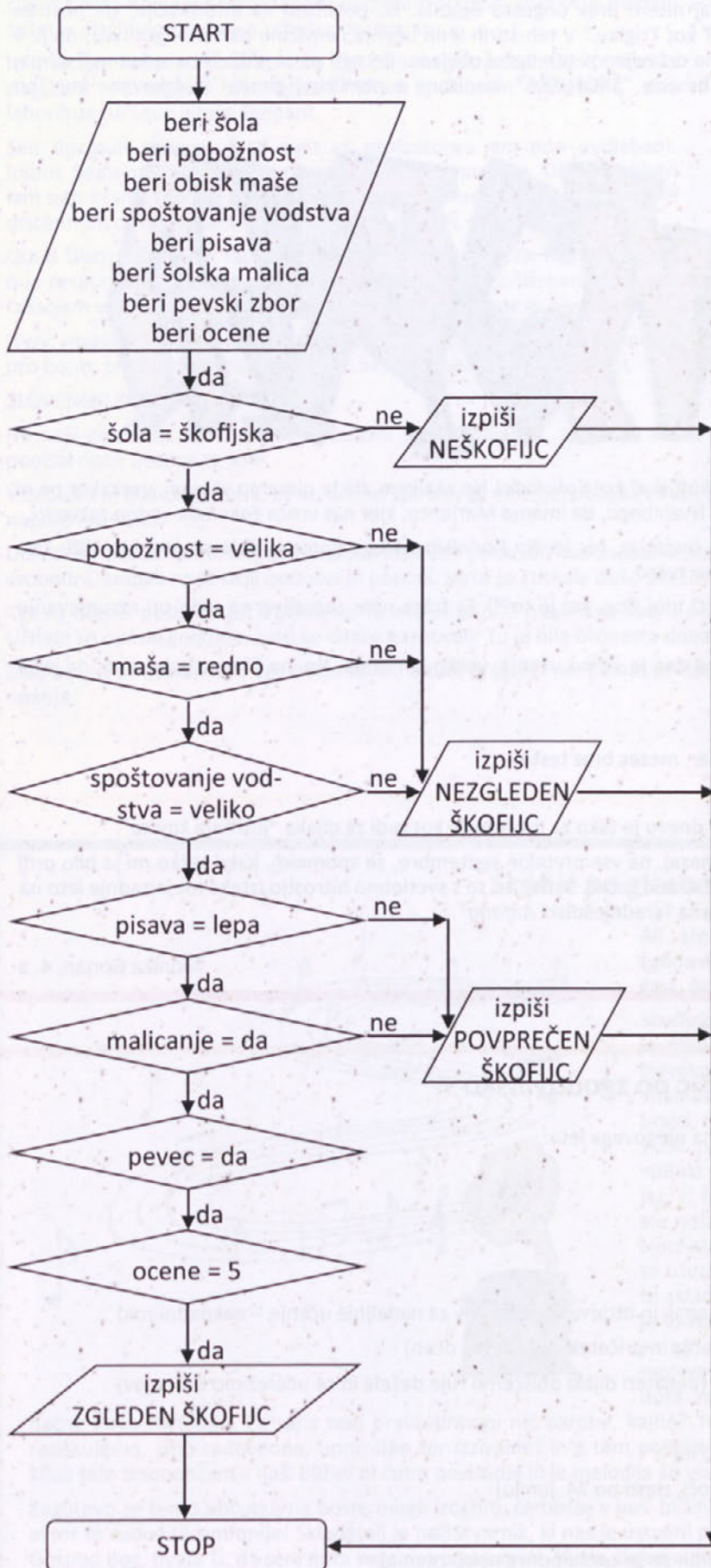
- ◆ Zeleno pravilo: (ne)nošenje zelenih oblačil, pripomočkov (računala) pri pouku profesorja Mozetiča.
- ◆ Pravilo nogometnih navdušencev: Ne prepiraj se s profesorjem Mozetičem glede nogometnih klubov. Juventus je najboljši.
- ◆ Pravilo delitve dela: Tablo briše reditelj moškega spola (fizika).
- ◆ Pravilo odrešilnih črtic: Črtice na tabli (ena črtica = ena minuta prej do "svobode"), če je tišina v razredu (profesor Šušteršič).
- ◆ Pravilo o neobstoječi zasebnosti škofijcev: Pazite, kaj pišete prijateljem po socialnih omrežjih; profesor informatike vse vidi in ve, greha se delati ne sme.
- ◆ Pravilo dobre malice: Ker so za malico čevapčiči, lahko greste nekaj minut prej na malico (tudi brez črtic, profesor Šušteršič).
- ◆ Pravilo popolne predanosti: Pred prihodom profesorja angleščine pobrišite in pospravite kateder, svoj osebni prostor in misli ter mu posvetite VSO svojo pozornost.
- ◆ Pravilo obupanega škofijca: Prirejeno po eni izmed priljubljenih ugank profesorice Breščak:

Zgoraj les,
spodaj les,
vmes je platno,
štiri duše,
pet teles.
(pogreb)

- ◆ Pravilo močnejšega plenilca: Prerivanje pri malici? Da, če si iz višjega letnika in ni dežurnega profesorja.
- ◆ Pravilo z rodovnikom: Za petico iz testa pri glasbi si preberi test preteklega leta ali predpreteklega, ali predpredpreteklega ... (Test = konstanta.)
- ◆ Pravilo o namembnosti avtomata: Je dežurna profesorica Sever in ti si brez kartice za malico? Avtomat za prigrizke je danes tvoj najboljši prijatelj.
- ◆ Pravilo športnega udejstvovanja: Pleši, pleši, ti škofijc; tekaj, tekaj do petic. igraj odbojko nogomet, po fitnesu pa na kornet. (Ideja po prof. Sušniku: "Tekaj!")
- ◆ Pravilo o knjižničnem pravu: Rok za izposajo domačega branja je dva tedna, praksa dokazuje drugače, zaupal se nam je anonimni dijak 3. letnika: "Res? Jaz imam še zdaj doma Antigono." (Domače branje za prvi letnik.)
- ◆ Pravilo športne spodbude: Vstani, če ne te bom jaz vstani! (Prof. Sušnik)
- ◆ Pravilo hrušk: Če ne poznaš enote za rezultat pri kemiji, napiši "hrušk". Profesorica Slavec ne bo ravno navdušena, a važen je namen.
- ◆ Pravilo inteligence: Če ne razumeš šale profesorja, se vseeno smej in upaj, da bo nekoč prišel tvoj dan.
- ◆ Pravilo izginjajočega jezika: Z deklinacijami in konjugacijami skozi življenje ti nisi nikdar sam, s tabo skozi trpljenje mati latinščina gre.
- ◆ Pravilo z mote: Profesorica matematike se nikoli ne zmoti, le preverja če ji dijaki sledijo. Ta situacija je pri njej pogosta.
- ◆ Pravilo o abstraktnosti zgodovine: Zgodovina je lahko umetnost. Pri prof. Vidmarju celo abstraktna.
- ◆ Pravilo uspešnosti na maturi: Ora et labora (moli in delaj).

Škofijc po informacijsko

Andrej Grohar, 3. a
Luka Škodnik, 3. a
Kristjan Vermiglio, 3. a

Škofijc po psihološko

Pogosto se profesorji, včasih pa tudi dijaki, sprašujejo, kako motivirati škofijca. Profesorji, tu je nekaj preizkušenih predlogov, ki bodo naredili pouk prijaznejši tako za vas kot tudi za dijake:

- ◆ Škofijcu lahko predlagate nekoliko prilagojen pouk: "Vas peljem na sladoled?" Podoben učinek ima ponudba kakšne drugačne hrane.
- ◆ Če se dijaki ne učijo dovolj lahko predlagate: "Če vsi pišete pozitivno, dobite dodatne odstotke."
- ◆ Ko se vam nič več ne da lahko rečete: "Če boste pridni, vas spustim prej." Verjemite, da bo marsikdo hitro poprijel za pisalo. Če tega ne storite pa se lahko zgolj tolažite: "Saj bo kmalu konec ...".
- ◆ Med daljšim učenjem naj se dijaku priporoči posladek, predlagamo ga vsakih nekaj strani.
- ◆ Dijaku lahko tudi zvišate oceno rekoč: "Naj bo, za spodbudo."

Tukaj je ponujenih le nekaj najosnovnejših možnosti, Seveda tudi nove, inovativne, predvsem pa dijaku prijazne ideje niso prepovedane.

Tea Kocman, 3. b

Škofijc po športno

Bila je huda mravljica,
ki v fitnes je hitela.
Je dvigala, je švicala,
je čisto se pregrela.
Če vidiš hudo mravljico
v fitnesu garati,
ne zmoti je in steci proč,
kar zmorejo copati.

Pri športni vzgoji vsako leto tečemo vzdržljivostni tek ~ 50 minut. Do sedaj smo dijaki skupaj pretekli 69550 minut in 10432500 m.

Tea Kocman, 3. b
Risba: Neža Kristan, 2. a

Škofijc po nemško

Ena izmed prvih in tudi zelo zabavnih lekcij, ki se jih učimo dijaki pri pouku prof. Sever, je "buchstabierenalphabet" oz. črkovanje. V naši deželi uporabe črkovanja do sedaj nisem prav pogosto opazila. Ko pokličem na informacije, mi onstran telefona nikoli ne rečejo: "A kot Ankaran." ali pa: "T kot Triglav." V teh štirih letih učenja nemščine pa sem ugotovila, da je v Nemčiji ali Avstriji črkovanje zelo pogosto in ga večina državljanov teh dežel obvlada. Pri njih pa se sliši: "A wie Anton." ali pa: "T wie Theodor." Kako pa bi se slišalo črkovanje besede "ŠKOFIJSKA", napisane z nemškimi glasovi in črkovane kar "po škofijskó"?

Sch wie Schokolade: Upam, da nihče ne trdi, da je "škofijska" kot *čokolada*! Ne zanikam, da je nimamo vsi radi, vsekakor pa ni sladka in preživeti 4 leta te gimnazije je pravi zalogaj! Hvalabogu, da imamo Marjanco, kjer nas vroča čokolada vedno razvedri.

K wie können: Können je modalni glagol, ki pomeni *sméti*. Ja, res je. Na hodnikih našega doma in šole se pogosto sliši: "Ne smeš!" Velikokrat pa dijaki nimamo ušes za to besedno zvezo.

O wie "O moj Bwh": "O moj Bwh, ma kej je tw?!" (O moj Bog, kaj je to?!). Ta fraza nam zagotovo ne uide pri razumevanju matematike.

V wie viele (v se bere kot f): Viele pomeni *veliko*. Vsak dan je veliko učenja, veliko jamranja. No, na tiho pa priznamo, da je šola veliko veliko več smeha!

I wie ... prepuščam vaši domišljiji.

J wie Januar: Mesec, ki ga ima vsak dijak najraje. Januar, mesec brez testov.

ß wie Eszett: No, ta je original. Morda predlog za ime.

K wie Kaffee: Eden izmed pomembnejših "obredov" v dnevu je tako za profesorje kot tudi za dijake "jutranja kavica".

A wie Anfang: Anfang pomeni *začetek*. Ko se ozrem nazaj, na vse pretekle septembre, se spomnim, kako težko mi je bilo priti ponovno v šolo, seveda zaradi učenja. Vsak začetek je vedno težak. Sedaj, ko se s svetlobno hitrostjo izteka moje zadnje leto na ŠGV, vem, da bom naslednji september zelo pogrešala ta "srednješolski Anfang".

Monika Gorjan, 4. a

Škofijc po zgodovinsko

Tako izgleda periodizacija škofijčeve zgodovine oziroma njegovega leta:

- ◆ september: velik pok
- ◆ oktober: nova romantika
- ◆ november: 1. ledena doba (lapsus memoriae I.)
- ◆ december: razkošni barok (adventni čas)
- ◆ januar: srednji vek (obdobje popravljanja starih napak in utrjevanja temeljev za nadaljnje učenje – naknadni rok)
- ◆ februar: nova žetev (konec 1. ocenjevalnega obdobja in pričetek nove žetve ocen)
- ◆ marec: obdobje velikih osvajanj Škofijca Velikega (nekateri dijaki obiščemo tuje dežele in se udeležimo izmenjav)
- ◆ april: 2. ledena doba (lapsus memoriae II.)
- ◆ maj: 2. ledena doba še kar traja (lapsus memoriae II.)
- ◆ junij: zlata doba (Škofijci smo na vrhuncu svoje moči, zlasti po 24. juniju)
- ◆ julij: zlata doba — se nadaljuje
- ◆ avgust: obdobje odkritij (na zadnjih popravnih izpiti se še komu odpre nebo znanja)

Tinkara Božič, 2. a
Maja Kobal, 2. a
Lucija Pišot, 2. a

Škofijc po latinsko

In gymnasio nostro linguam antiquam Romanorum docemus. Sicut clarus poeta Romanus de aetatibus hominum scripsit, studiosus quidam aetates discipulorum huius scholae descripsit.

In principio aetas aurēa erat, cum discipuli magistros colebant, imperiis parebant et regulas obtinebant. Vitam pulchram habebant, sine laboribus curāque vitam agebant.

Sed discipuli audaces facti sunt et professores iam non audiebant. Idibus Septembribus consilium aestimandi factum est. Discipuli liberi iam non erant, sed diē nocteque discebant. Curae animas studiosorum discentium opprimebant. Aetas argentea inceptit.

Quod discipuli solliciti facti sunt, dolum invenerunt. Ex folio parvo, in quo responsa vera erant, responsa aestimandi transcribebant. Magistri fallaciam viderunt, ideo studiosos puniverunt. Haec aetas aenea erat.

Nunc magistri et discipuli neque adversarii neque amici sunt. Laborant pro bono, pro corde nobili, ideo hanc aetatem aetas spei appellant.

SLOVENSKI PREVOD:

Na naši gimnaziji poučujemo starodavni jezik Rimljanov. Kakor je slavni rimski pesnik pisal o dobah človeštva, je neki dijak popisal dobe učenca te šole.

V začetku je bila zlata doba, ko so učenci spoštovali učitelje, ubogali ukaze in se držali pravil. Imeli so lepo življenje, živeli so brez naporov in skrbi.

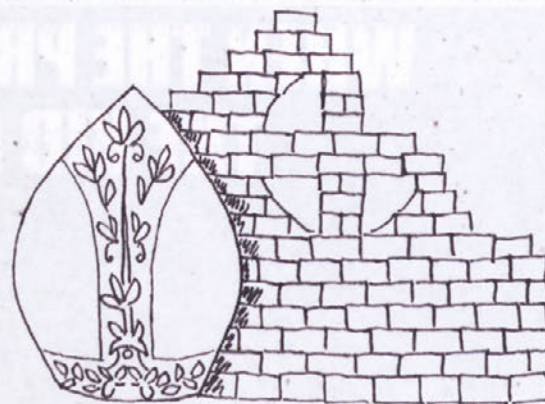
Učenci so postali predrzni, profesorjev niso več poslušali. Na septembrske ide je nastal načrt ocenjevanj. Učenci niso bili več svobodni, ampak so se učili podnevi in ponoči. Skrbi so stiskale duše učečih dijakov. Začela se je srebrna doba.

Ker so učenci postajali zaskrbljeni, so iznašli zvijačo. Z majhnega lista s pravilnimi rešitvami so prepisovali rešitve ocenjevanja. Učitelji so opazili goljufijo, zato so dijake kaznovali. To je bila bronasta doba.

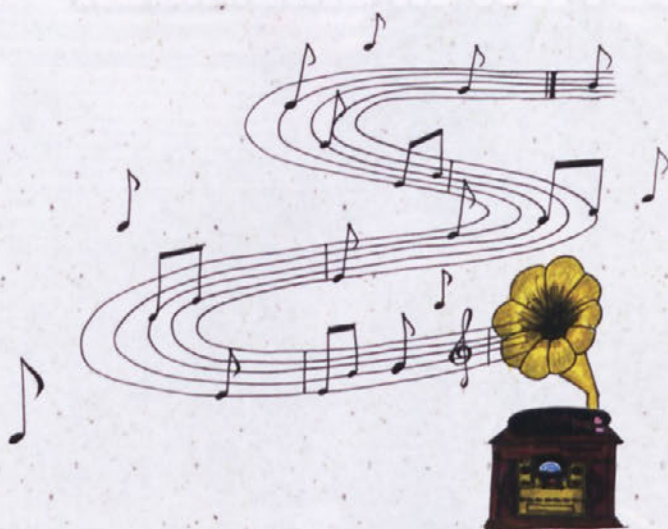
Zdaj učenci in učitelji niso več nasprotniki, a tudi prijatelji ne. Delajo za dobro, za plémento srce, zato se ta doba imenuje doba upanja.

Aleks Birska Jogan, 3. b

Risba: Mateja Čuk, 3. b

Škofijc po glasbeno

Ali ste vedeli, da je "Škofijska" najdaljša simfonija v zgodovini človeštva? No, če je vaš odgovor ne, si štejem v čast, da vas lahko naučim nekaj novega.

Škofijska je simfonija, sestavljena (za zdaj) iz 25-ih stavkov in je prva in edina nekončna glasbena stvaritev v zgodovini človekovega obstoja. Škofijska je oda mladosti, modrosti in vitalnosti. In kdo "sedi" na njenem notnem črtovju? Dragi bralci, naj vam povem, da smo note te simfonije mi vsi. Ti, ki si bil, ti, ki si, in ti, ki boš. Nota si ti mama in oče, ki sta me vpisala na to šolo. Nota si ti, ki si hodil-a na ŠGV, nota sem jaz, ki hodim na ŠGV, in ti, ki boš hodil-a na ŠGV. Prav tako ste nota tudi Vi, ki ste šolo vodili, in Vi, ki boste vodite sedaj. Nota ste Vi, ki skrbite, da je naša zgradba ne samo prijetna za ušesa, ampak tudi za oči. Ene izmed zelo pomembnih not te skladbe pa ste Vi, profesorica, in Vi, profesor. Zaradi Vas je vsaka nota na svojem mestu in tam z namenom. Seveda se pa v tem dolgem obdobju nastajanja naše stvaritve ne morem izogniti disharmoniji oz. neskladanju. Včasih kakšna nota zaide po svoje, si kar sama nadene nižaj ali višaj in

načne novo melodijo. Pa saj s tem pravzaprav ni nič narobe, kajne? To niso napake v skladbi. To je mladost! Mlade note raziskujemo, smo radovedne, uporniške ter izzivalne! In s tem postajamo modre in pripravljene na življenje. Vendar kakaj kljub tem disonancam v naši bližini ni čutiti neskladja in je melodija še vedno prijetna za uho? Ker smo harmonija življenja!

Zagotovo se temu občutku ne boste mogli izogniti, če boste v naši bližini in v bližini Skladatelja. Seveda vas že zanima, kdo je avtor te čudovite simfonije! Skladatelj je naš Stvarnik, ki nas je ustvaril po Božji podobi in zato je ta skladba tako harmonična. Gospod Bog, hvala Ti, da sem nota tega notnega zapisa. Hvala, da sem del te družine, ki ji pravimo Škofijska gimnazija Vipava.

Monika Gorjan, 4. a

Risba: Neža Kristan, 2. a

Škofijc po angleško

**WHEN THE PROFESSOR IS HELPING
THE KID IN FRONT OF YOU**

AND HIS BUTT IS IN YO FACE

imgflip.com

ENGLISH TEACHERS: "USE PROPER GRAMMAR!"

AIN'T NOBODY GOT TIME FOR DAT

imgflip.com

Marina Vitković, 3. a

Škofijc po biološko

Igra življenja se vedno odvija v stiku z drugimi ljudmi. Prek njih se učimo življenja in v njihovih očeh se zrcalimo sami. Vsak človek je lasten univerzum, enkrat in neponovljiv, kot je neponovljiv trenutek življenja. Umetnost življenja pa je ustvarjanje odnosov med nami. V spodnji tabeli so ti odnosi predstavljeni in opredeljeni.

Način povezave med osebki	Opis odnosa na biološki ravni	Opis odnosa na ŠGV
TEKMOVANJE	Nobena izmed vrst nima koristi, obe sta oškodovani.	Na vsaki šoli so prisotna tekmovanja. Ne samo športna tekmovanja in tekmovanja iz znanja, ampak tudi tekmovanje med dijaki "nasploh". Temu se žal ne moremo izogniti. Med nami je mnogo ambicioznih dijakov na različnih področjih, ki si želijo doseči najboljše, toda za razliko od živalskega sveta, se mi z zmagovalcem veselimo.
PLENILSTVO	Ena vrsta ubije in poje drugo.	V nas dijakih je še vedno prisoten duh naših prednikov, ki so bili nabiralci in plenilci. Ta duh je še posebej opazen med 3. šolsko uro, ki ji sledi malica. Fantje tega duha ne morejo zatreti niti na šolskih hodnikih, ko se prerivajo med samimi "fletnimi" dekleti.
PRISKLEDNIŠTVO	Ena vrsta ima korist, drugi pa to ne škoduje.	Ta odnos je opaziti med profesorji in dijaki. Iz profesorjev črpamo velike količine znanja in imamo veliko več koristi od njih kot oni od nas. Res pa je, da jih tudi mi naučimo marsikaj za življenje.
SOŽITJE	Zveza koristi obema.	Mnogokrat se sliši iz ust bivših dijakov: "Oh, ta lepa leta na Škofijski, ko bi se lahko vsaj vrnil-a!" Da, na naši gimnaziji je res zelo prijetno, in sicer zaradi naše dobre volje in prijateljstva. Drug drugemu smo opora, pomoč, spodbuda in zabava.
SODELOVANJE	Vse v sodelovanje povezane vrste imajo korist.	No, zelo lep primer sodelovanja na ŠGV so te Iskre, ki jih ne bi bilo brez nas, novinarjev. Za tak izdelek je potrebnega veliko truda, časa, dobre organizacije in sodelovanja. Tako je tudi v zbornici, v razredih, v kuhinji in med nami vsemi na tej šoli. Če se potrudimo.

Mónika Gorjan, 4. a

Škofijc po italijansko

I liceali del Liceo Diocesano di Vipava siamo delle persone speciali, siamo degli "škofijci" in gamba: abbiamo un gran senso dell'umorismo, siamo gentili (almeno cerchiamo di esserlo), siamo pieni di energia (almeno durante la merenda) e abbiamo più o meno dei buoni voti. La lingua italiana dovrebbe quindi introdurre nel proprio vocabolario anche la parola "scofizzio" ("škofijc"). Questo vocabolo dovrebbe derivare dalla parola "sfizio" (una voglia capricciosa, il fare qualcosa per capriccio...) perché è così che siamo fatti noi liceali "škofijci". Siamo molto capricciosi, facciamo dei dispetti qualche volta, ma siamo comunque dei bravi ragazzi e delle brave ragazze che un giorno vorremmo avere una propria vita, un lavoro e una famiglia. Molti però non possiamo fare a meno di un capriccio tipicamente italiano, dell'elisir dello studio: il caffè. Questa per noi è proprio una bevanda energetica senza di cui non possiamo pensare, ascoltare, studiare. Noi scofizzi capricciosi siamo i migliori!

SLOVENSKI PREVOD:

Gimnazijci Škofijske gimnazije Vipava smo posebne osebe, smo "škofijci": imamo velik smisel za humor, smo prijazni (vsaj trudimo se), smo polni energije (vsaj med malico) in imamo kolikor toliko lepe ocene. Italijanščina bi zato lahko v svoj besednjak vključila tudi besedo "scofizzio" ("škofijc"). Ta beseda bi lahko izhajala iz besede "sfizio" (muha, kaprica, početi nekaj iz kapric ...), zato ker smo "škofijci" prav takšni. Smo zelo muhasti, včasih nagajamo, ampak smo vseeno pridni fantje in dekleta, ki si želijo nekega dne ustvariti svoje življenje, imeti delo in družino. Veliko pa nas je takih, ki se ne moremo izogniti tipični italijanski muhi, eliksirju učenja: KAVI. Za nas je to pravi energijski napitek, brez katerega ne moremo razmišljati, poslušati, se učiti. Mi, muhasti škofijci, smo najboljši!

Nika Glavina, 3. b

Lektorica: Barbara Eisenzopf, prof.

Foto: Clipart Panda (splet)

Škofijc po kemijsko

V besedi "škofijc" se nahajajo črke, ki v kemijskem svetu ponazarjajo določen element, spojino in hkrati tudi njene lastnosti. V nadaljevanju je vse to natančno predstavljeno. Če pa so te lastnosti tudi dejansko del škofijca, presodite sami.

S à S kot žveplo: ima zelo značilen vonj po gnilih jajcih. Prvenstveno se uporablja kot gnojilo, lahko pa tudi pri izdelavi smodnika in vžigalic.

K kot kalij: to je mehak in zelo reaktiven element. Značilen je pri sodelovanju razkrajanju vode.

O kot kisik: spaja se z velikimi novimi snovmi in je nujno potreben za življenje.

F kot fluor: je zelo strupen in eden naj reaktivnejših elementov.

I kot jod: ima zelo neprijeten vonj in pomemben je pri procesu tvorjenja hormona za delovanje ščitnice.

J – Y kot itrij: pojavlja se le v zelo redkih mineralih.

C kot ogljik: tvori ogromno število organskih spojin in je sestavina vseh organizmov.

Vsi zgornji elementi so zelo pogosti in jih redno srečujemo v vsakdanjem življenju. So pa tudi izredno dinamični in se radi spajajo drug z drugim. Tudi tu se nam mogoče poraja vprašanje, če "spajanje" dijakov ŠGV prinese take učinke.

SO₃ à pri ravnanju z njim moramo biti zelo pazljivi, saj je zelo jedka in nevarna snov. Ne sme priti v stik z očmi, kožo in ne smemo vdihovati njegovih hlapov, kar dosežemo z zaščitno obleko. Snov je treba hraniti ločeno od ostalih snovi.

CO₂ à uporabljamo v vsakdanjem življenju. Visoka koncentracija se uporabi za uničevanje škodljivcev. Najdemo ga tudi v kemični in prehranjevalni industriji.

KI à je spojina, ki ima rahlo maščobni vonj. Z nekaterimi elementi tvori eksplozivno zmes in ob stiku z očmi rahlo draži.

Vse to so zmesi Škofijske gimnazije, ki se vsak dan "srečujejo", med seboj mešajo, tvorijo trdne vezi in dajejo šoli iz dneva v dan posebno energijo.

Tamara Humar, 1. c

Risba: Flora Hodak, 1. c

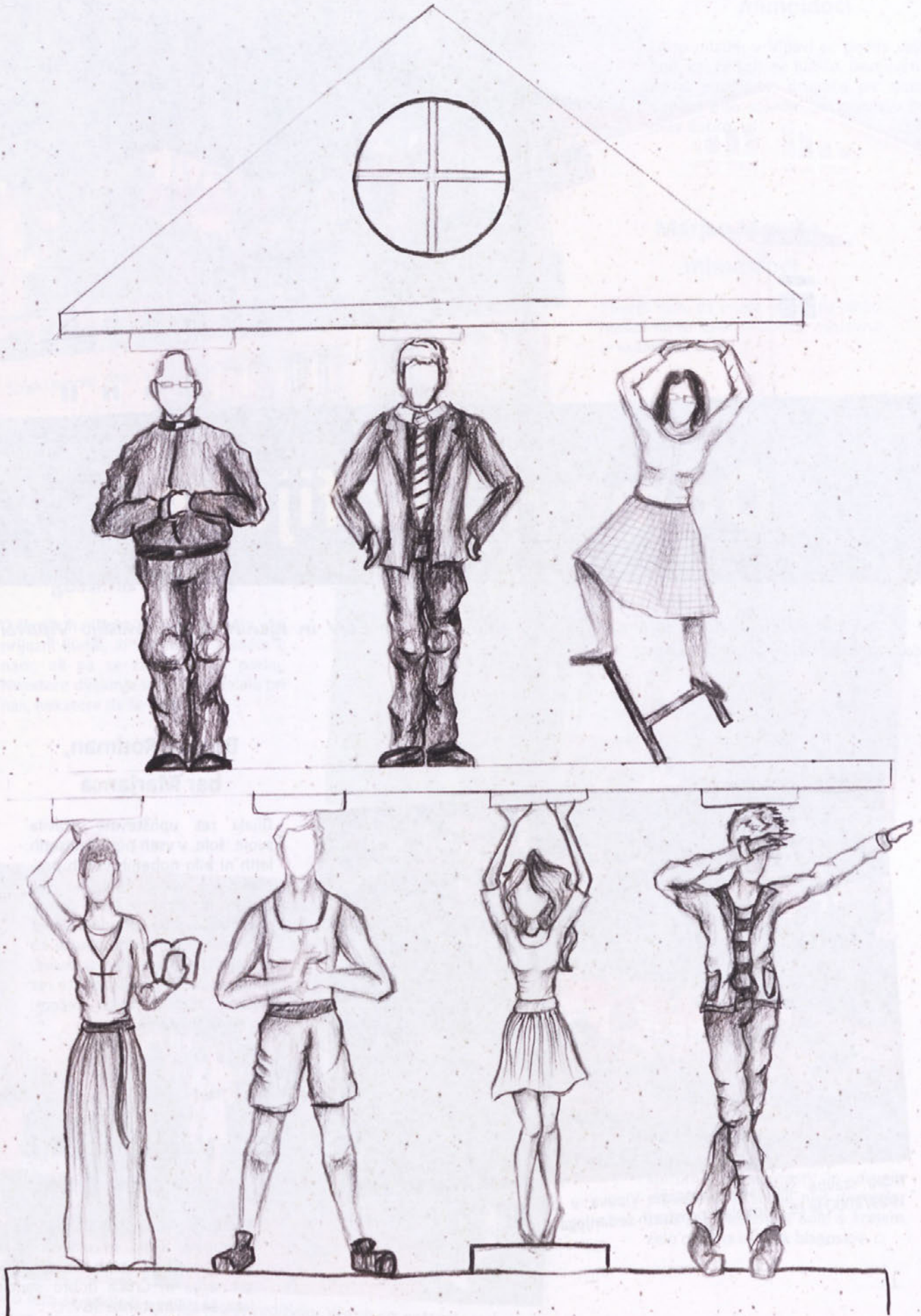
Škofijc po fizikalno

$$\text{ŠKOFIJC} = 2 \cdot \text{delo} \sqrt{\frac{(\text{hitrost} \cdot \text{pospešek})^2 \cdot \text{energija}}{(\text{upor} + \text{vztrajnostni moment}) \cdot \text{sila}}}$$

Klara Kavčič, 1. c

Škofijc po likovno

Flora Hodak, 1. c

Odmevi Škofijske

Ob srebrnem jubileju naše šole nas je zanimalo, kaj si o ŠGV in njenih dijakih mislijo Vipavci in predstavniki tukajšnjih ustanov.

Nova stavba Škofijske gimnazije Vipava v izgradnji. Do šolskega leta 1999/2000 je ta delovala v prostorih sedanjega dijaškega doma.

Bojana Rodman, bar Marjanca

Dijaki res upoštevate pravila svoje šole, v vseh petindvajsetih letih ni bilo nobenih večjih problemov z vami. Opazimo vas zjutraj, ko hitite v šolo, dopoldne pa vas ni na spregled. Zopet se srečamo po koncu pouka, ko pridete nekateri na sladoled, vafle ali vročo čokolado. Ste res prijazni ljudje, lahko rečem: izbrani od izbranih. □

Magdalena Kobal, knjigarna Črtica

Škofijska gimnazija Vipava je dobra ustanova, dijaki in profesorji ste dobre stranke, tako da Škofijska gimnazija in Črtica dobro sodelujeta, že od nastanka ŠGV. □

Šolski pevski zbor, ki polepša mnoge prireditve in proslave.

Alenka in Marija, mimoidoči

Utrip mladih v Vipavi se pozna veliko bolj, kot če šole ne bi bilo. Domovce se opazi popoldne, drugače pa zjutraj. Čeprav smo sosedje, ne poznava šole prav dobro. □

Marjan Mrevlje, mimoidoči

Povem vam, da imate srečo, da lahko hodite na to šolo. Je dobra, zahtevna in kvalitetna šola. □

Draga Petrovič, gostilna Podskala

O škofijcih nimam slabega mnenja, ste prijazni ljudje, ki velikokrat zaidete k nam, ali pa se zadržujete v parku. Nekatero dijakinje so tudi že delale pri nas, nekatere pa še bodo. □

Škofijce vsako leto obišče Miklavž. Maturantje tradicionalno pripravijo prireditev, ki ima tudi dobrodelno noto. Izvira še iz časov semenišča.

Šolsko leto se zaključi z zaključno prireditvijo. Včasih so potekale v dvorcu Zemono, danes pa kar v šolski telovadnici.

Lojze Furlan, vipavski župnik

Tudi sam sem bil kot dijak v Malem semenišču sodelavec Isker, na kar imam lepe spomine. Pozna se prisotnost dijakov v Vipavi, pa tudi sama šola, saj je veliko kulturnih slovesnosti in drugih prireditev, ki še na njej dogajajo, zato je povezanost šole s krajem zelo opazna in velik blagoslov. □

Nekdanja kapela, iz časov, ko je gimnazija delovala v prostorih sedanjega dijaškega doma.

Stanko Fajdiga, dr. Anton Požar in Vinko Lapajne v nekdanji zbornici, leta 1992.

Dnevnik nekega škofijca

7:30 — PRVI SVETOVNI SPOPAD

Test — VELIKA GOSPODARSKA (ali vsesplošna) KRIZA

Malica — PREHRANSKA REVOLUCIJA

Ko dobimo nazaj test — ŠKOFIJSKI (kmečki) UPORI

Kratki odmori — ŠKOFIJCI VSEH RAZREDOV, ZDRUŽITE SE!

Popoldne/namesto učenja:
TEHNOLOŠKA REVOLUCIJA, OBDOBJE
MODERNE TEHNOLOGIJE, kasneje
ZATON IN PADEC

Zvečer/spanje — OBLJUBLJENA DEŽELA

Prenova dijaškega doma (nekdanjega semenišča, kasneje gimnazije) po selitvi gimnazije v nove prostore.

Ivan Princes, vipavski župan

Ena izmed oseb, s katero smo poklepetale, je tudi vipavski župan Ivan Princes, ki to vlogo opravlja že od temeljnega kamna Škofijske gimnazije.

Kakšen pečat daje ŠGV takemu kraju, kot je Vipava?

To je dolga zgodba, vendar začelo se je takrat, ko smo izgubili možnost za igralništvo v Lanthierijevem dvoru in je bilo zelo dejavno Malo semenišče. Začelo se je govoriti o gimnaziji, pa naj bo kakršna koli, plan igralništva je odpadel. Z gradnjo gimnazije se je vsebina razvoja Vipave zasukala. Gimnazija je bila zelo dobrodošla. Dobro smo se dogovorili z nogometnim klubom, da so prodali zemljišče Škofiji Koper, z denarjem pa obnovili stadion; in začela se je gradnja gimnazije, s katero je mesto dobilo nov izgled. Nato se je zgradil še dom starejših, tako da Vipava danes obsega ustanovo za vsako obdobje človeka; še osnovno šolo in vrtec, nenazadnje tudi univerzo.

Župan Vipave ste že od nastanka ŠGV; opazovali ste njen razvoj, kaj bi želeli v prihodnje?

Škofijska gimnazija Vipava mora biti vpeta v prostor, vsaj toliko kolikor sedaj. Pomembno je, da sodelujemo; posodijo nam telovadnico, stole, učilnice ..., odstopili so nam nekaj zemljišča, da se lahko gradi novo športno igrišče – to je ta vpetost v prostor, vezi, ki jih ob dobrem sodelovanju ni moč pretrgati.

Že mnogo let se škofijci udejstvujemo kot prostovoljci v Centru starejših Pristan in Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava. O tem sodelovanju smo povprašali gospo Tina Kodelja, psihologinjo v CIRIUS-u, ki nam je prijazno odgovorila na vprašanja o medsebojnem sodelovanju. Svoje občutke o prostovoljstvu je z nami delila še gospa Marija Furlani, stanovalka v Pristanu.

Intervju s Tino Kodelja, CIRIUS

Kako vidite Škofijsko gimnazijo Vipava?

Menim, da je zelo dobrodošlo in koristno za kraj, kot je Vipava, da ima srednjo šolo. To pomeni, da kraj živi, saj ste v njem mladi, ki prinašate vedrino in življenje. Prav zaradi vas in vaše šole se je pred več kot dvajsetimi leti začelo prostovoljstvo pri nas. To so bili štirje mladi, ki so začutili potrebo po tem, da svoj prosti čas preživijo čim bolj koristno in ga namenijo tudi našim učencem.

Kaj vaši ustanovi pomeni akcija Postani moj prijatelj?

Sedaj, po dvajsetih letih uspešnega delovanja akcije in s tem polne hiše mladih v popoldanskem času, si sploh ne morem več predstavljati, da tega ne bi bilo. Mladi, ki dnevno prihajate v naš Center, se družite z učenci, se z njimi pogovarjate, jih spremljate na sprehodih, prijateljujete ...; prinašate v hišo prav tisto več, česar mi zaposleni ne moremo ponuditi — in to je družba zdravih sovrstnikov. S tem omogočate, da je življenje naših otrok še bolj polno, bogato in kvalitetno.

Koliko dijakov letos obiskuje vaše otroke?

V letošnjem šolskem letu je v akcijo "Postani moj prijatelj" vključenih 18 dijakin iz vaše šole, prav toliko pa tudi iz Srednje šole Venca Pilon iz Ajdovščine. V zadnjih letih se v akcijo vključuje tudi vedno več študentov, mladih iskalcev zaposlitve ter upokoencev.

Kaj otroci najraje počnejo z dijaki med skupaj preživetim časom?

Dan, ko pride prostovoljec na obisk, je prav poseben dan, poln pričakovanja. Za naše učence je pomembno predvsem to,

da prostovoljec pride in mu posveti svoj čas. Običajno pa prostovoljci spremljajo otroke na sprehodih, se z njimi pogovarjajo, igrajo družabne igre, berejo knjige, rišejo ... Seveda morajo biti dejavnosti prilagojene zmožnostim otroka.

Menite, da bi dijaki potrebovali več "usposabljanja" za druženje z otroki?

Zavedamo se, da je prostovoljstvo v našem Centru zahtevna naloga, zato je zelo pomembno, da mlade vodimo, jim pomagamo in jih usmerjamo. Mladi prostovoljci potrebujejo več podpore in pomoči predvsem na začetku. Zato zanje organiziramo mesečna srečanja, ki so namenjena podpori, reševanju težav, izmenjavi izkušenj pa tudi druženju in medsebojnemu spoznavanju. Sicer pa prostovoljcu največ pomoči ponudi

strokovni delavec, ki je v razredu z učencem.

Kaj je najlepše, kar dijaki in otroci odnesejo od akcije?

Prostovoljci bogatijo življenja naših otrok, jih razveseljujejo in prispevajo k pestrosti in raznolikosti njihovega vsakdana. Vendar pa prostovoljstvo ne prinaša pozitivnih učinkov le našim otrokom, pač pa tudi mladim, ki prihajajo k nam. Mladi prostovoljci na tak način kvalitetno preživijo svoj prosti čas, razvijajo čut za sočloveka, komunikacijske spretnosti ... in se na tak način osebno bogatijo. Spoznavajo različne profile strokovnih delavcev in nekateri med njimi se prav zaradi izkušenj, ki so jih pridobili kot prostovoljci, odločijo nadaljevati študij v tej smeri.

Marija Furlani, stanovalka Pristana

Meni je zelo lepo, ko pridete mladi med nas ... (šlo ji je na jok), tako poživite naše življenje in nam krajšate čas. Opazujemo, kakšni ste, kako napredni ste in kako drugačni so sedaj časi v primerjavi z našim otroštvom. Vedno nam kaj novega poveste in prinašate tako zunanji svet. Sem zelo zadovoljna in vesela, da imamo to možnost preživljanja prostega časa. □

Tinkara Božič, 2. a
Lucija Pišot, 2. a
Maja Kobal, 2. a
Foto: arhiv ŠGV

Škofijska beležnica

Že od vsega začetka se naši živahni, radovedni in radodarni dijaki vpisujejo v razne krožke. Tako imamo dijaki priložnost, da pokažemo svoje talente na raznih področjih, od umetnosti do športa. Naši izdelki visijo na zidovih kot fotografije, polepšajo sceno pri raznih dogodkih, se dotaknejo srca vsakega obiskovalca s svojimi besedami, ali pa združimo vse to skupaj v šolskem glasilu. Prav tako je poleg dijakov, ki se vsako leto odlično odrežejo v raznih medšolskih tekmovanjih, tudi veliko dobrih glasov v šolskih zborih. Njihovi člani vedno radi povedo, da so s pripravami in vajami zelo zaposleni, vendar se vonja novih not nikoli ne naveličajo. Med dijaki se obenem pletejo posebne prijateljske vezi in zaupanje, ki se ga spodbuja s programi duhovnih vikendov. Naše vodstvo dá zelo veliko na dijake, česar se vsi tudi zavedamo in si nespoštovanja med sošolci ne privoščimo. Dijaki vodijo pevske zборе, molitev ... in igrajo najpomembnejšo vlogo pri organizacijah proslav in drugih prireditvev.

Prag Škofijske gimnazije v Vipavi so prvič v zgodovini dijaki prestopili že drugega dne v septembru leta 1991. Vse do današnjega dne se je v dnevnikih profesorjev naše gimnazije pojavilo ime že tisoč šeststo osemdeset in enega dijaka, od katerih se jih je uspešno poslovalo 1202. Največji vpis beležimo leta 2009/2010, ko je šolo obiskovalo 336 dijakov.

Do tega trenutka je bilo tukaj zaposlenih 117 oseb (skupaj z domskimi). Od teh je bilo 80 profesorjev. Na šoli je delovalo že 17 duhovnikov; letos jih imamo 4.

Na našo šolo se vpisujejo dijaki in dijakinje iz precej različnih koncev in krajev. Naša najbolj oddaljena dijakinja je bila iz Dravograda, kar je približno 200 km stran — z avtom se vozimo tja približno 2 uri in 30 minut. Najmanj oddaljen dijak pa živi manj kot 100 m proč od šole. Prav na centimetre pa nismo merili.

Škofijci se lahko pohvalimo tudi z zelo dobrimi uspehi na maturi, saj smo vsako leto nad povprečjem. Najbolj uspešen letnik na maturi je bil leta 2008, vendar je treba pripomniti, da je bila ob vpisu te generacije velika omejitev. Našim maturantom pa očitno leži latinščina, ki je že imela povprečno oceno 5,0. Maturantje so nam v velik ponos, saj smo imeli 78 zlatih in 6 diamantnih. V šolskem letu 2007/2008 jih je bilo kar 11.

Odlični smo tudi na športnem področju

Pri ekipnih športih so najbolj odmevni uspehi na atletskem prvenstvu, na katerem se deklška ekipa skoraj vsako leto uvrsti na državno tekmovanje, velikokrat pa tudi fantovska. Ker so bile ostale ekipe večinoma iz mest z močnimi atletskimi klubi, so nas na začetku gledali kot deveto čudo. Dosegli smo pa tudi nekaj odličnih rezultatov na posamičnem državnem atletskem tekmovanju in imeli uspešne tekmovalce v kotalkanju, šahu, plesu ...

Razmerje med fanti in dekleti

Samo enkrat se je zgodilo, da je bila v razredu točno polovica deklet in polovica

fantov. Ponavadi je razmerje med številom deklet in fantov je približno 2 : 1 v korist deklet. Kljub temu dekleta težavo pri izbiri soplesalca za maturantski ples hitro rešijo. Največjo težavo pri izbiri soplesalca pa so imele dijakinje leta 2012, ko je bilo za 54 deklet znotraj letnika na voljo le 16 fantov.

Največji razred je štel 32 dijakov, kot je največ možnih mest v razredih. Najmanjši pa je štel 20 dijakov (v četrtem letniku zaradi osipa od prvega letnika).

Najmanj dijakov v dijaškem domu je bilo prvo leto, in sicer 14, ker za več ni bilo prostora, največ pa je bilo vpisanih v letu 2006/2007, ko jih je tu bivalo 110 in je bila edinkrat doslej omejitev bivanja v DD. Takrat se je izkoristilo vse možne kapacitete, tudi stanovanja ob šoli.

Kaj počne škofijc med odmori?

Ko se ne prerivamo na malico, smo škofijci med odmori zelo aktivni — tako na področju športa, glasbe, kartanja kot na področju učenja in domačih nalog. V telovadnici prirejamo medrazredne turnirje v dveh različnih športih, ki jih vsi nestrno pričakujemo. Dijaki četrtega letnika so vsako leto pod večjim pritiskom, da bi padli s prve stopničke, saj je v nižjih

razredih vedno več športnih talentov. Ko pa je zmagovalna ekipa znana, se vsak član rad pohvali, da je za zmago prispeval tudi sam. Ker so naši dijaki v popoldanskem času prezaposleni z delom, je treba domačo nalogo napisati med glavnim oz. petminutnim odmorom. Profesorji so pač zelo striktni in vsako uro pregledujejo domače naloge, zato si površnosti med vrsticami dijaki ne smejo privoščiti. Vsaka malomarnost ostane zabeležena in celo ovekovečena na pogovornih urah.

V odmoru si večje število dijakov prisvoji avtomate in v njihovi družbi prav radi porabijo tedensko žepnino. Pravijo, da čokolada ohranja zdravo pamet in da brez kave ne gre.

Miha Bratina, 2. c
Tea Kocman, 3. b
Benjamin Žbogar, 3. c

Foto: arhiv ŠGV

Srednješolsko obdobje mine hitreje, kot bi si sprva mislili, in potem se naše poti običajno razidejo. A med škofijci zagotovo velja rek: "Enkrat škofijc, vedno škofijc!" Kako se škofijske spominjajo in kaj so se iz življenja doslej naučili, so nam zaupali nekateri nekdanji dijaki.

Helena Uršič

Nekdanji škofijci živijo vsepovsod, upam si celo trditi, da imamo na vsaki celini najmanj enega škofijca. Tokrat nam je svoje spomine zaupala Helena Uršič, ki trenutno živi in dela na Nizozemskem.

Kako se spominjate svojih srednješolskih let? Kako Vas je Škofijska gimnazija Vipava zaznamovala?

Srednješolskih let se spominjam kot enega izmed bolj sproščenih in brezskrbnih življenjskih obdobij. Dijaški status mi je ponujal precej svobode, odgovornosti pa tudi niso bile prehude. Vsekakor pa so bila gimnazijska leta zame ključna, saj sem si takrat začrtala glavne cilje za prihodnost.

Sicer pa so moji spomini na leta v Vipavi prežeti z občutkom domačnosti in povezanosti. V štirih letih je Vipava postala moj drugi dom – sprehodi na stari grad, zaupne kave pri Marjanci, jutranje hitenje od doma do šole in natrpani hodniki med odmori so slike, ki jih hranim v spominu mnogo bolj kot živčnost pred spraševanji in testi.

V Vipavi so me najbolj zaznamovali ljudje, zlasti nekateri motivirani in razgledani vrstniki, pa tudi nekaj let starejši dijaki in profesorji. Druženje z njimi mi je bilo v velik navdih in v spodbudo.

Če bi se lahko vrnil v čas in še enkrat obiskovali ŠGV, kaj bi spremenili?

Verjetno bi spremenila svoj pristop do določenih predmetov in več pozornosti posvetila učenju tujih jezikov. Gotovo bi se tudi bolj resno ukvarjala s športom, saj danes opažam, da je to pomemben vir energije in dobre volje.

Na sami gimnaziji bi verjetno uvedla debatni krožek in mednarodno maturo za še boljše pripravljenost mladih na zahteve modernega sveta.

Še zelo mladi ste uspeli kot pravnica, zaposleni ste na Nizozemskem, imate polno izkušenj, veliko ste doživeli in se iz svojega življenja zagotovo dosti naučili. Kaj bi sporočili sedanjim dijakom oziroma mladim na splošno?

Morda zveni klišejsko, a moje dosedanje izkušnje so me naučile, da se trdo delo resnično obrestuje in da je mogoče z dovoljšnjo mero vztrajnosti in odločnosti doseči vse cilje, tudi tiste, ki se zdijo sprva nedosegljivi. Tako je bilo tudi z mojimi kariernimi začetki na Nizozemskem, ko je bilo iskanje službe v tujini vse prej kot enostavno. Takrat so mi je bile v veliko pomoč podpora in izkušnje ostalih mladih Slovencev, ki so že šli čez podobne ovire in so dokazali, da jih je s trdom in zaupanjem vase mogoče premagati. Iskanje pozitivnih zgledov in zastavljanje življenjskih ciljev je gotovo nekaj, s čimer je treba začeti čim prej. Gimnazijska leta so nedvomno pravi trenutek za take razmisleke.

Klara Vrabc, 4. b

Foto: last Helene Uršič

Tatjana in Uroš Lutar

Med šolskimi klopki se rodi veliko zaljubljenosti in nekatere prerastejo tudi v ljubezen, ki traja še dolgo po tem, ko zapustimo šolske klopi. Tatjana in Uroš Lutar sta bila v času obiskovanja ŠGV, še v stavbi sedanjega dijaškega doma, sošolca, danes pa sta zakonski par in starša sedmih otrok.

Imata podobne ali različne spomine na srednješolski čas?

Tatjana: Moje dneve je le deloma zaznamovala šola, ostali čas je bil izpolnjen z drugimi aktivnostmi. Srednješolska leta so bila zame čas odraščanja in dozorevanja na različnih področjih hkrati. Poleg gimnazije sem v tistem času hodila na orglarsko šolo, dejavna sem bila tudi v župniji, kot organistinja, zborovodkinja mladinskega zbora, v mladinski skupini, pa še kaj bi se našlo. Nekaj časa sem vodila tudi dekliški zbor na gimnaziji. ŠGV je bil "samo" zunanji okvir, ki mi je omogočil delovanje znotraj krščanske skupnosti ter me nenadnje pripeljal tudi do poklica – sem namreč profesorica zgodovine in teologije. Mogoče bi po sedANJI presoji šoli posvetila nekaj več časa.

Uroš: Glede na to, da sem bil gojenec Malega semenišča, je bila gimnazija moj dom. Tam sem preživel večino svojega srednješolskega časa. Verjetno velika večina sedanjih domskih dijakov misli, da jim je težko, da se jim marsikdaj godi krivica ... Mislim, da je bilo nam težje. Na dan smo imeli uro prostega časa ..., ostalo je bilo določeno in maša je bila, zjutraj, obvezna. Vsekakor pa smo se navadili in nam ni bilo tako hudo. Vedeli smo, da smo vsi na istem in da je najbolje, da držimo skupaj. Tako da je večina spominov na samo gimnazijo prijetnih, verjetno eden najboljših je privilegij, da se nam za "pot" v šolo ni bilo potrebno preobuti, in ne glede na to, kakšno je bilo vreme zunaj, smo mi bili vedno suhi.

Sam bi po današnji pameti marsikaj spremenil, ampak če bi, potem ne bi bil tu, kjer sem sedaj. Verjetno bi najprej spremenil svoj odnos do okolice in odnos okolice do mene v začetnih letnikih, ko me je večina sošolcev gledala skoraj s strahospoštovajnem ... Ko smo se namreč prvič srečali na spoznavnih duhovih vajah, sem jim dal jasno vedeti, zakaj sem prišel v Vipavo: da postanem duhovnik in da me drugo ne zanima ... No, iz tega na koncu ni bilo nič. Zagotovo pa bi naredil še eno spremembo – bolj bi se navadil latinščine in kako urico več bi imel nos v knjigah.

Sta starša sedmih otrok. Je družina za vaju na prvem mestu? Kako doživljata svoje poslanstvo starševstva?

Tatjana: Glede na to, da sem po diplomi in prvem otroku ostala doma, da bi se posvetila vzgoji otrok in jim ne bi bilo treba v vrtec, težko rečem kaj drugega kot to, da je družina na prvem mestu. Najnežnejša leta so najini otroci preživali v toplem zavetju doma, ob bratih in sestrah, ki se medsebojno bogatijo – so si namreč zelo različni, tako po videzu kot po značajih, pa tudi interesih. Pomembno se mi zdi, da vedo, da se lahko vedno obrnejo name: po pomoč ali nasvet, v joku ali smehu, saj nobena teh stvari nikoli ne manjka pri naši hiši. Trudim se, da jim nisem vodnica, ampak zgolj svetovalka, ne glede na starost.

Uroš: Težko rečem, da je "družina" na prvem mestu. Zagotovo so na prvem mestu otroci, potem šele midva z ženo. Sam sem večino dneva v službi in tistih nekaj ur, ko sem doma, skušam izkoristiti za otroke. Če nam uspe, gremo kam za vikend kot družina ..., redko pa si z ženo utrgava čas zase, kar je sicer narobe, ampak tako je. Ko se odpraviš na tako pot, kot sva se midva z ženo, ti mora biti jasno, da je na njej polno žrtve in da morajo tudi otroci zgodaj spoznati, kaj lahko dobijo in česa ne. Ena plača prenese zgolj toliko "afnanja" z dobrinami, in kar je za mnoge pare samoumevno (razne večerje in izleti v

dvoje), je za nas zgolj nasmešek in beseda ... Bo že kdaj tudi to na vrsti – ko bova stara ;). Trenutno nama je pomembno, da se otroci zavedo, da se je za vsako stvar potrebno potruditi in da ni nič samoumevno. Sami otroci za normalno življenje potrebujejo veliko manj, kot jim je običajno nudeno ... Razni "pripomočki" so lahko tudi mašila za starše, da se jim ni potrebno ukvarjati z otrokom, ki obvlada igrice na telefonu.

Imata kakšen nasvet za nas, ki stojimo pred pragom odraslosti?

Tatjana: Včasih moraš tvegati, čeprav ti vsi govorijo, da nekaj ni možno. Plačilo za dobro premišljeno tveganje je lahko sreča, ali uspeh, ali pač preprosto mir v duši.

Uroš: Da imajo običajno straši prav, tudi če v konfliktnem trenutku ne zgleda tako. Ne, hecam se ... Vsaka pot, po kateri gremo, nas pelje tja, kamor moramo priti. Pomembno je, da vsak misli s svojo glavo, a se hkrati zaveda, da je odgovoren za svoje odločitve in za posledice le-teh. Na koncu pride vsak na svoj cilj – lahko rečemo, glede na to, da imam v mislih dijake katoliške gimnazije, da Bog že ve, kam nas mora pripeljati.

Klara Vrabc, 4. b

Foto: last družine Lutar

Dejan Fabčič

Če se gibljete v športnih, olimpijskih krogih ali imate (Bog ne daj) obolenje ščitnice, vam je ime Dejan Fabčič zagotovo znano. Je namreč uspešen zdravnik in parakajakaš – na letošnji olimpijskih igrah v Rio je dosegel odlično šesto mesto.

Kako se spominjate svojih srednješolskih let? Kako Vas je Škofijska gimnazija Vipava zaznamovala?

Na to obdobje življenja imam veliko lepih spominov. Takrat smo na ŠGV hodili še v okolje sedanjega dijaškega doma, ki mi je bilo zelo prijetno in domače, a mi je med drugim ostalo v spominu tudi vseh 92 stopnic, ki jih je bilo potrebno vsaj enkrat na dan prehoditi do razreda. Takrat je bil samo po en razred vsakega letnika in smo se vsi na šoli med seboj poznali po imenu. Že tedaj, kot tudi sedaj, sem ponosen na to, da sem hodil na ŠGV, in še vedno menim, da je bila takrat to srednja šola z

odličnim programom kot tudi s spremljevalnimi vsebinami, kar se je pokazalo tudi kasneje na fakulteti. Dala mi je veliko znanja, čeprav mogoče za ceno slabšega uspeha, kar pa nenazadnje tudi ni zamenljivo pri vpisu na fakulteto.

Če bi imel sedanjo "pamet", bi gotovo drugače postavil prioriteto pomembnosti predmetov. Več bi poskusil odnesti od določenih predmetov, ki so se mi kot najstniku zdeli nepomembni in mogoče nepotrebni, sedaj pa to znanje pogrešam, po drugi strani pa nekaterih znanj v življenju ne potrebuješ, če nisi ravno v tistem poklicu. Vsekakor bi poskušal še več

časa izkoristiti za občolske dejavnosti. Najbrž bi manj časa posvetil učenju v zameno za šport in uživanje v naravi.

Ste uspešen paraolimpijec, zdravnik in oče. Kako usklajujete vse te vloge in katera Vam največ pomeni?

Vloge usklajujem tako, da jih preprosto živim. Pomembna je disciplina. Največ mi pomeni družina. Všeč so mi trenutki, ko smo skupaj in počnemo kakšne "neumnosti". Pomemben mi je tudi poklic zdravnika, ki ga opravljam z vso odgovornostjo in hkrati ljubeznijo. Kariera v smislu napredovanj mi ne pomeni veliko, raje sem v stiku z ljudmi in na ta način osebnostno rastem in se izpolnujem. Šport mi pomeni preživljanje prostega časa in skrb za zdravje. Paraolimpijske igre pa so tako noro dobro doživetje, da se spleča potruditi in biti dober.

Kaj vam je doslej "povedalo" življenje in kaj bi Vi rekli sedanjim škofijcem ter drugim mladim?

Naj bodo skromni in pošteni v tem, kar delajo. Če manj pričakuješ, si srečen, ko veliko dosežeš, po drugi strani pa moraš imeti visoke, a realne cilje. Sporočil bi jim tudi, naj ne iščejo bližnjic pri stvareh, ki so v življenju pomembne, saj je ponavadi ravno pot tista, ki te oplemeniti, cilj pa le sredstvo za hojo po tej poti. Nikoli naj ne pozabijo, da so poleg šole in učenja v življenju pomembne tudi druge stvari.

Klara Vrabc, 4. b

Foto: last Dejana Fabčiča

Kristina Prosen

Nekoč dijakinja, danes pa profesorica biologije na Škofijski gimnaziji Vipava – kako se spominja šolskih dni na Škofijski gimnaziji in kako drugačen je pogled z druge strani katedra, nam je razkrila prof. Kristina Prosen.

Kljub letom, ki so pretekla, verjetno pa tudi zato, ker sedaj delam na isti šoli, v istih prostorih in z nekaterimi svojimi profesorji, je spomin na dijaška leta še zelo živ ...

V jesenskih in zimskih mesecih je bilo tudi nam neznansko mraz, poleti pa strašno vroče, da "se res ni dalo vzdržat in delat". S sošolci smo bili med poukom, takole za zraven, na zvezi prek lističev in vedno smo solidarno trepetali z vprašanim. "Gužva" na ženskem stranišču je tudi že od nekdaj in jo lahko brez pretiravanja označim za kronično. In občutek, ko pred testom stopiš v mansardo ..., poznam. Najboljši del dneva je bil seveda glavni odmor, četudi veliko krajši kot sedaj, in prerivanje za malico je bilo del vsakdana. Najbolj pa mi je v spominu ostal prvi letnik, ki smo ga preživeli še v "stari" šoli, današnjem dijaškem domu. Spomnim se mogočnosti stavbe in prostorov ter neverjetne domačnosti, ki je vladala v stari semeniški stavbi. Profesorji in vodstvo so v res skromnih razmerah znali ustvariti prijetno šolsko okolje. Pa da ne pozabim tako imenovanih "katakomb", v katerih smo imeli športno vzgojo ter dnevov duhovnosti, ki so dišali podobno kot sedaj ... Dijaki se od današnjih nismo bistveno razlikovali. Sama sem se v šoli vedno počutila sprejeto in varno. Profesorji so sicer od nas res pričakovali doslednost in delavnost, ki pa je bila poplačana z rezultati.

Na življenje gledam kot na niz priložnosti, ki so nam na voljo, in od nas je odvisno, kako jih bomo doživeli in če bomo izšli iz njih bogatejši. Vsaka izkušnja, srečanje, pogovor ali celo spor, vse kar naredimo ali ne naredimo, nas oblikuje in nas dela, kot pravi neka otroška slikanica, "ravno ta prave". Take, kot naj postanemo. Tako je tudi čas šolanja in pouka čas priložnosti za nove izkušnje, znanje, spretnosti in stališča, ki jih odnesemo s seboj v življenje. Nam, učiteljem, je razumljivo, da se dijaki lahko do določenega znanja dokopljejo le sami – z delom, naporom. Veliko tega pa se lahko zgodi že med samim poukom, saj so mnoge dejavnosti pripravljene tako, da so dijaki aktivni in do zaključkov pridejo sami, kar po mojem mnenju pusti največji pečat.

Klara Vrabc, 4. b

Foto: last Kristine Prosen

Kaj je srčnost?

Kaj je srčnost? Je to isto kot ljubezen? Je to predanost? Ali morda zvestost? Verjetno vse to skupaj. Ob srčnosti pomislim predvsem na nekaj, kar človek izdelava "s srcem". Iz lastnih izkušenj lahko povem, da je vse, kar je narejeno s srcem, drugačno, posebno, ima pridih. To je pridih ljubezni. Pomembno se mi pa zdi, da vsak, ki dela s srcem, dejansko uživa v delu. Ker, če delaš nekaj iz ljubezni, ti ne more biti slabo, lahko je težko, a je lepo. Vedno. Drugače ne gre. Drugače to delo ni "narejeno s srcem". Ob tem me prešine, da za ljubezen nismo zaslužni mi. Ljubezen nam je podarjena. Strast do našega dela, želja, da bi delo dokončali, ni naša zasluga. To nam je dano. Naša odločitev pa je, ali sledimo sanjam, občutkom, strasti, da delamo stvari, ki nas privlačijo. Tako bomo odkrili, kaj je tisto, v kar lahko brez napore damo ljubezen. Odkrili bomo, skozi kakšno delo lahko izrazimo ljubezen, ki je zasajena v nas.

Srčnost je bolj kot občutek, da ti nekdo izkazuje ljubezen, občutek dejanja ljubezni. Je močna energija, ki nas dela pogumne. Vendar pa ni lahko biti srčen. Mnogokrat se zapiramo, gradimo zidove okrog naših src, da ne bi bili prizadeti. A prav s tem zatiramo srčnost, zatiramo pomen življenja. Na tak način ne moremo deliti ljubezni. Kdor je dovolj pogumen, da se odpre svetu, da je srčen, je čisti dar temu svetu, svetla lučka, ki nas spomni, da je ljubezen smisel našega življenja.

Neža Rijavec, 2. a

Foto: Klara Vrabc, 4. b

Srčen kraj

Petindvajset let je rasla gimnazija, ta sloviti način dela, ideja o sistemu, ki zastopa prizadevnost, človeško dobroto in kvalitetno delo. Ta zagnani idealizem je, lahko bi se reklo, že od samega začetka žarel iz zidov škofijske gimnazije. Dovolj svetel sloves so ji dajali ti srčni ljudje, da sem že pri rosnih enajstih navdušeno razlagala mami: "Jaz bom šla tja, v tisto veliko šolo čez cesto; tisto z velikim oknom."

Šola je rasla, jaz pa tudi, in v prvem letniku sem le izkusila, kako je voditi korake v znanje na drugi strani sončne fasade. Z mnogimi pristrčnimi obrazi, ki so takrat še zmedeni in neizkušeni iskali prave hodnike, sem doživljala gibanje naše ustanove – z vse večjim zavedanjem, da so časi, ki gradijo zidove te utrdbe znanja, vse prej kot le "pristrčni". Groba lepota je namreč v letih garanja in discipline – občudovanja vredna je srčnost ljudi, ki vsak dan ob pol osmih vžigajo sijaj naše šole.

Pri enajstih sem bila pristrčna jaz, otrok, ki se je navduševal nad takrat še nedosegljivim znanjem; bila je pristrčna gimnazija, pristrčno njeno veliko okno, nato ljudje, ki so z mano vstopili vanjo, nato srčen odnos, ki sedaj odpira največje okno – ne tisto v telovadnici, marveč tisto, ki zre v svet in vanj z naše gimnazije pošilja generacijo za generacijo srčnih ljudi, ki njena načela nosijo s seboj v življenje.

Petindvajset let dela, petindvajset let odprtih oken in odprtih src: naj jih bo še mnogo!

Vse najboljše, Škofijska!

Marina Vitković, 3. a

25+@SRČNIH

Vsako geslo mora biti edinstveno in neponovljivo. Za to, da ostane v spominu, mora vsebovati nekaj posebnega in imeti globlji smisel.

Geslo, izbrano ob 25-letnici Škofijske gimnazije Vipave, nam želi pokazati našo šolo takšno, kot je; prikaže nam njeno zgodovino, njenih 25 preživelih let, pokaže tudi, da je imela neko osnovo, podlago, na kateri je nastala: (+) plus, ki naj bi pomenil 65-letnico malega semenišča, a hkrati lahko mnoge asociira tudi kot križ. Želi nam povedati, da ne glede na krščansko osnovo, ki bi jo mnogi morda dojemali kot zelo konzervativno, v svoji osnovi stopa in se oznanja v srcu skupaj s časom, ne zamuja, se ne oklepa zgodovine, ampak jo spoštuje in ji daje možnost, da ostane v preteklosti, dijaki pa imajo možnost živeti s časom z roko v roki.

Srčni pa so na naši gimnaziji tako dijaki kot tudi profesorji. Želijo in pripravljeni so pomagati in ustvarjajo PRISTRČNO vzdušje, ki že samo po sebi mnoge učence privablja in jih seveda ne razočara v svojem prvem vtisu o njej.

Polina Pavlovič, 3. a

Kaj mi pomeni to geslo?

To geslo je predstavljeno na poseben način, kot e-mail naslov. Vsak e-mal je ponavadi sestavljen iz imena osebe, ki ji naslov pripada. Vendar se ta naslov začne s 25+. Le kaj nam ta številka lahko pove? Sama številka nam pove bolj malo, vendar nosi globlji pomen, pomen časa. Prikaže nam trajanje, in to celih 25 let. Govori nam o trdnosti, saj je 25 let kar dolga doba in ves ta čas smo gradili. Tako kot so za vsak zid potrebne opeke, da stoji in obstaja, smo 25 let vsak po svojih močeh gradili to ustanovo in vsak izmed nas se je postavil kot opeka na svojo mesto. Vsaka opeka torej predstavlja nas, naše dobre in slabe lastnosti, in skupaj skrbimo, da stojimo trdno kot eno, ne glede na naše razlike. Vendar opeke nismo mogli zlagati kar na neko mesto, ampak ste vi, dragi profesorji, ki ste tukaj danes, in vsi, ki so bili še pred vami, postavili temelje našega zidu. Eden brez drugega ne bi uspeli postaviti tako srčnega zidu. Le želimo si lahko, da bo naš zid ostal trden, da bo zmeraj daljši in da bom lahko čez 15 let rekel: "Tudi jaz sem del zidu, v zidu imam svojo opeko." Ne glede na velikost in starost opeke je za obstoj zidu odločilna prav vsaka!

Drugi del e-mail naslova pa nam pove, kje smo si račun naredili oz. v našem primeru, kje smo zgradili naš zid. To je naša Škofijska, in kot že samo geslo pove – mi smo srčni. Tudi nas je Škofijska naredila srčne. Veselih 25 srčnih!

Samo Fučka, 2. b

Voščilo

Draga Gimnazija!

Vse najboljše za tvoj petindvajseti rojstni dan. Čeprav je prva polovica tvojih divjih dvajsetih let že za tabo, pa sem prepričana, da bo tvoja prihodnost svetla. Že od samega začetka si iskala znanje in se učila na napakah in dosežkih svojega predhodnika semenišča ter delila svoje znanje naprej. Kljub spremembam, padcem in vzponom si vedno ostala zvesta svojim vrednotam, prepričanju in resnici. Zнала si se tudi prilagoditi spremembam in se na poseben način priljubiti vsakemu dijaku.

Ostani še naprej odprta za spremembe in hvaležna in vse ljudi v tebi, saj so ti tvoje pravo srce.

Ana Lavrenčič, 3. b

25+@srčnih

Tujec v ustih domačina

Kaj neki sploh pomeni biti srčen? Naši dedje so to vedeli. Vedeli so, kako je pod prisilo tujca, kako je, če je materni jezik prepovedan. Beseda tujca nekako ne steče tako z jezika kot naša, slovenska.

Tudi če obvladaš tuji jezik, govoriš tekoče in brez napak, te še vedno utesnjuje, omejuje tvojo moč izražanja. Danes morajo otroke v šoli učiti srčnosti. "Bodite ponosni na svoj narod, Slovenci s srcem!" pravijo otrokom. A kako naj otrok ve, kaj je srčnost, če ga vse potiska v globalno, boljše, večje, neznano in s tem bolj zanimivo? Ni nujno, da v Sloveniji ni možnosti, mogoče jih mladi samo ne znamo videti. Vsak tujec, ki obiše Slovenijo, je navdušen nad malim, a izredno raznolikim koščkom zemlje. Zakaj lahko tujci vidijo v nas prihodnost, nam pa pogosto manjka srčnosti? Ko se odpiramo svetu, hkrati režemo svoje korenine, zanemarjamo pristno, domače, lepo. Namesto domačim samoukom, ki svoje delo opravljajo s srcem, ki še vedno čutijo vez in dolžnost do ohranjanja preprostega, se utapljam v ogromnih izložbah cenene kramarije, katere lastniki so tujci. Hkrati se jezimo, zakaj ni služb, ni kvalitetnega trga ... Človekova srčnost pride na dan šele, ko je človek zatiran, ko je prisiljen govoriti tuj jezik, ko je zdoma. Ko hodi po zemlji, ki je tuja, diha tuj zrak, ki nekako ne napolni človeka — do srca tak zrak ne seže.

Zato otrokom ne pravite, naj bodo srčni, če tega še sami ne razumete. Raje jim pokažite lepote dežele, pomembnost trdega dela, lepoto in posebnosti našega jezika. Ne vsajajte jim ideologije o odprtosti za svet in tuje. Le tako bodo otroci lahko nekoč srčni dedje — zgarani, a srčni, sposobni prenosa naše kulture in srčnosti, ki jo vsem nam tako primanjkuje.

David Debevec, 3. b

Kletka ali vrata?

Že dolga leta se tu godijo stvari,
ko mnogim se pogled na življenje spremeni.
Nekateri vidijo samo črno temó,
drugim pa se vrata v svobodo odpró.

Čeprav kot ptički v kletki smo tukaj ujeti
in v složnosti skupaj štiri leta trpimo,
vseeno ne pozabimo, kako pa srce objeti,
in skupaj s profesorji srčnost gradimo.

Že petindvajset let naši profesorji trdijo,
da znanje izlivajo, kot bi zalivali cvet,
in dijake zasipajo s podatki o svet".

Dijaki kljub temu smo jim kar hvaležni,
ker štiri leta spominov težko je pozabiti,
zato petindvajset let šole se je fajn veseliti.

To zdaj en čuden sonet napisan je bil,
ki šola je hvalil kar tja v tri dni,
vseeno pa šola ni tak" popolna, kot se tu zdi.
Telovadnica je stokrat sto ljubša mi.

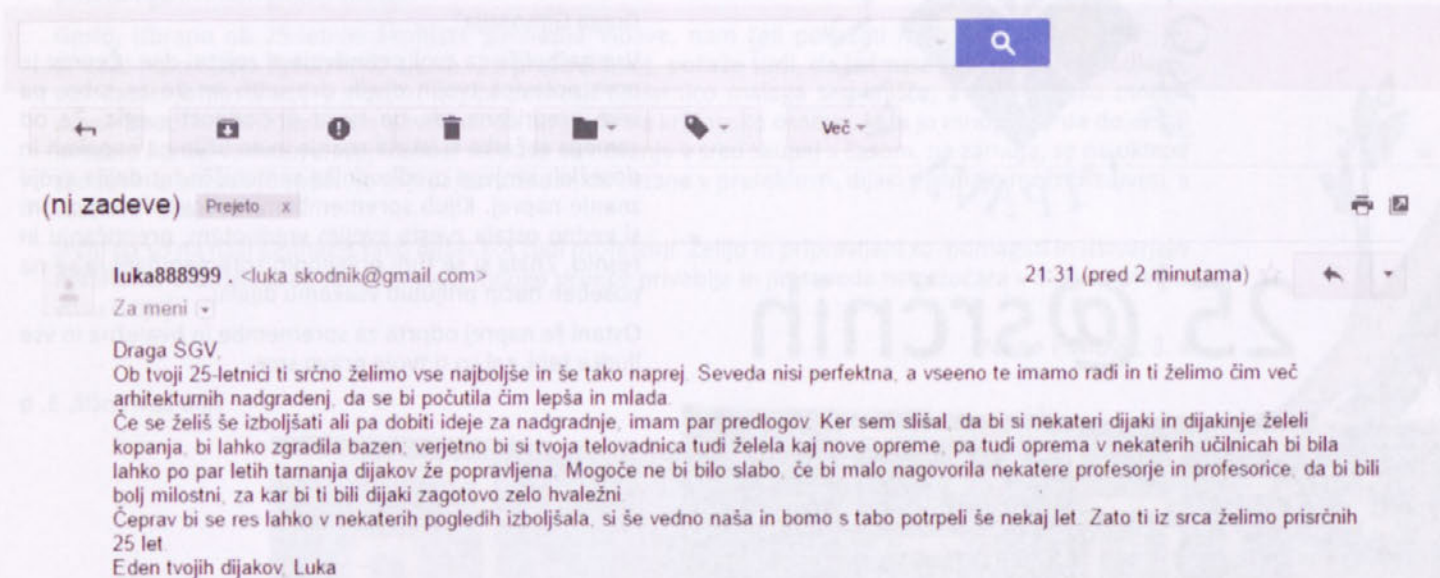
Terezija Krečič, 2. b

Haikuja

Trte obrodile so
srčne nas ljudi —
čas preganja nas v hram.

Mi vsi smo vince sladko
kdaj tudi grenko —
naša srca žarijo.

Mateja Čuk in Klara Kocjančič, 3. b

25+@srčnih

